

วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น
Journal of Northern College
ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558

วัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์วารสาร

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ และบทความวิจัยที่มีคุณภาพ
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านวิชาการ และด้านการวิจัย

บรรณาธิการ

ดร.สิรินี

ว่องวิไลรัตน์

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ นพ.ศรีประสิทธิ์	บุญวิสุทธิ์
ศาสตราจารย์เสนาะ	ติเยาว์
ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย	ยวาทะประภาษ
ศาสตราจารย์ ดร.อุดม	รัฐอมฤต
ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์	พรหมวงศ์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลับกรองบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์	โกศลกิตติอัมพร
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร	ยุภาศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา	เคณาภูมิ
อาจารย์ ดร.สถาพร	มอญโพพาน
อาจารย์ ดร.อัญชลี	มีมุข
อาจารย์ ดร.วัชรพล	จิตตอาภาวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ	ยุรัชย์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประจิตร	มหาหิง
รองศาสตราจารย์ ดร.ยาใจ	พงษ์บริบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ช่อลดดา	ติยะบุตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิบูลย์	พุ่มพูลสวัสดิ์
อาจารย์ ดร.เปรมจิต	มอร์ซิง
อาจารย์ ดร.ชีวิน	อ่อนลออ
อาจารย์ ดร.ฐิติมน	ฉัตรจรัสรัตน์
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์	จันตะนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชญานัน	รัตนวิบูลย์สม
อาจารย์ ดร.นันทวัน	เหลียมปรีชา
อาจารย์ ดร.กัญธนา	ดิษฐ์แก้ว
อาจารย์ ดร.กัณตภณ	หลอดโสภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูพงษ์	พงษ์เจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรสา	เตติวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา
อาจารย์ ดร.จักรกฤษณ์

ดลวิทยาคุณ
เคลือบวัง

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางสาววลัยลักษณ์
นางสาวศศิวรรณ
นางสาวพรรณทิมา

พันธุ์รี
ส่งต่าย
วรรณสุทธิ์

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ

เจ้าของวารสาร

ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสาร ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ชั้น 1
888 หมู่ 2 ถนนพหลโยธิน (แนวเก่า) ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000
โทรศัพท์ 055-517488 ต่อ 808

แนวทางการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตลำไยอบแห้ง ในจังหวัดตาก

Knowledge management of Accounting for Small and Micro Community Enterprise (SMCE) Producing dried in Tak Province

ทิพาพร มณฑาทิพย์¹
Tipapron Montatip

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก และเพื่อศึกษาการปฏิบัติในการทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก รวมถึงเสนอแนวทางการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรที่ทำลำไยอบแห้ง ที่อาศัยอยู่ในตำบลประดาง อำเภอลำทับ จังหวัดตาก จำนวน 30 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดทำโครงการเรื่องการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งผู้ให้ความรู้เป็นเจ้าของหน้าบัญชีจาก ธ.ก.ส. และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งส่วนใหญ่มีการรับรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับหรือรายได้ และค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายได้ดี และเข้าใจขั้นตอนในการจัดทำบัญชี การได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทำให้มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีมากขึ้น สามารถลงบัญชีได้ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งมีการจัดทำบัญชีของกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการจัดทำบัญชีเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำบัญชี ด้านการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชี ด้านการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ด้านการนำการบันทึกบัญชีมาประยุกต์ใช้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: วิสาหกิจชุมชน, กลุ่มเกษตรกร, การจัดทำระบบบัญชี

Abstract

The purposes of the research seemed to investigate (1) cognizance of book keeping of dried Longan Entrepreneurs in Tak, and (2) to explore the performance of book keeping of dried Longan Entrepreneurs in Tak. The participants of the research were 30 dried Longan Entrepreneurs in Pradang sub-district, Wangchao, Tak. The data collection was based on questionnaires from the project named, “The management of knowledge of Accounting to develop the Small and Micro Community Enterprise”. The lecturer of the project seemed to be

¹อาจารย์, คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Lecture, Faculty business administration , northern college

Corresponding author. Tel. 081-8877551 E-Mail: fon-05@hotmail.com

the accountant of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. The collected data were analyzed , The data was illustrated through tables and explanation.

The findings of the research indicated that;

1. Most dried Longan Entrepreneurs in Tak perceived and understood book keeping both income and expense. In addition, they understood the process of book keeping. Since most dried Longan Entrepreneurs were trained by the accountant of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, they can note the accounts of income and expense.

2. The performance of book keeping of dried Longan Entrepreneurs in Tak seemed to be at the highest level. It was found that book keeping was in the first rank. The audition of the audits seemed to be the second rank. Taking the accounts of income and expense, and taking of applied account seemed to be the third and the fourth ranks respectively.

Keywords: Small and Micro Community Enterprise, Entrepreneur, The performance of accounting system

ความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้าพระราชหฤทัยในความเป็นไปของเมืองไทยและคนไทยอย่างลึกซึ้งและกว้างไกล ได้ทรงวางรากฐานในการพัฒนาชนบท และช่วยเหลือประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้มีความ “พออยู่พอกิน” และมีความอิสระที่จะอยู่ได้โดยไม่ต้องติด้อยู่กับเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ทรงวิเคราะห์ว่าหากประชาชนพึ่งตนเองได้แล้วก็จะมีส่วนช่วยเหลือเสริมสร้างประเทศชาติโดยส่วนรวมได้ในที่สุด พระราชดำรัสที่สะท้อนถึงพระวิสัยทัศน์ในการสร้างความเข้มแข็งในตนเองของประชาชนและสามารถทำมาหากินให้พออยู่พอกินได้ (Sookruethai, 2012)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมคิดและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น บนหลักการพึ่งพาตนเองที่คำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญกับการจัดการการเรียนรู้ในชุมชน การศึกษาตลอดชีวิตของชุมชนและชุมชนต้นแบบ การจัดการตนเองได้ตามบริบทของพื้นที่ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ช่วยพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ โดยการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการผลิตและจำหน่ายสินค้าในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรจึงต้องมีระบบบัญชีเพื่อให้มีข้อมูลแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน และนำข้อมูลที่ได้มาตัดสินใจและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554: 50)

กลุ่มเกษตรกรตำบลประดาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นกลุ่มเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันทำการผลิตลำไยอบแห้ง โดยการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัยซึ่งขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการบัญชีส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรไม่มีระบบการจัดทำหรือรวบรวมเอกสารทางการบัญชีเพื่อสรุปข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำโครงการเรื่องการจัดการความรู้ทางบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนซึ่งผู้ให้ความรู้เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีจาก ธ.ก.ส. และทำการศึกษารับรู้และการปฏิบัติในการจัดทำบัญชีของกลุ่ม

เกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและรายได้ของกลุ่มเกษตรกร ปรับปรุงโครงสร้างการผลิต เพื่อเพิ่มคุณภาพและคุณค่า ตลอดจนสืบทอดและพัฒนาเครือข่ายความรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติในการทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตลำไยอบแห้งในจังหวัดตาก

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการวิจัยก่อให้เกิดการรับรู้และการปฏิบัติในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง
2. สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบและการจัดการวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มคุณภาพและคุณค่า ตลอดจนสืบทอดและพัฒนาเครือข่ายความรู้ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีด้านวิสาหกิจชุมชน

วิชิต นันทสุวรรณ. (2547) กล่าวว่า “วิสาหกิจชุมชน” คือ การประกอบการเพื่อจัดการ “ทุน” ของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองการพึ่งตนเอง และความพอเพียงของครอบครัวและชุมชน และกล่าวว่าการประกอบการในลักษณะวิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบการที่เชื่อมโยงการผลิตทางการเกษตร การแปรรูป และการตลาดของชุมชน เข้าเป็นกระบวนการเดียวกัน ไม่แยกส่วน และแบ่งบทบาทให้กับกลุ่มคนที่มีความรู้หรืออาชีพเฉพาะที่แตกต่างกัน กิจกรรมทางเศรษฐกิจตามแนวทางวิสาหกิจชุมชนมี 3 ระดับ คือ การสร้างผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เพื่อการพึ่งตนเองในระดับครัวเรือน สร้างผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เพื่อเพียงพอับความต้องการระดับชุมชน และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองสังคมภายนอกชุมชนเป็นระดับก้าวหน้า ซึ่งตรงกับนโยบาย “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ซึ่งองค์ประกอบหลักของวิสาหกิจชุมชนมี 7 ประการ คือ 1. ชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการเอง 2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น 3. ริเริ่มสร้างสรรค์โดยชุมชน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเอง 4. ใช้ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญ ผสมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาสากล 5. ดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นระบบ 6. มีการเรียนรู้เป็นหัวใจของกระบวนการพัฒนา และ 7. มีการพึ่งตนเองเป็นเป้าหมายอันดับแรกและสำคัญที่สุด (เสรี พงศ์พิศ.2546)

2. แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร

ตามแนวพระราชดำริ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้น คือ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.2555)

ขั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย

ขั้นที่สอง รวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้งด้าน สวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม ฯลฯ

ขั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคราชการ ในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูล นัยสำคัญของแนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอ กับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรกเมื่อเหลือพอจากการบริโภคแล้ว จึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้า เป็นอันดับรองลงมา ผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ตลาดก็จะเป็นกำไรของเกษตรกร ในสภาพการณ์เช่นนี้เกษตรกรจะ กลายสถานะเป็นผู้กำหนดหรือเป็นผู้กระทำต่อตลาด แทนที่ตลาดจะเป็นตัวกระทำหรือเป็นตัวกำหนดเกษตรกร ดังเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และหลักใหญ่สำคัญยิ่ง คือ การลดค่าใช้จ่าย โดยการสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคที่ดินของตนเอง ประการที่สอง เศรษฐกิจแบบพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ทั้งนี้ กลุ่มชาวบ้านหรือ องค์กรชาวบ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้หลากหลาย ครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบ ผสมผสาน หัตถกรรม การแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจค้าขาย และการท่องเที่ยวระดับชุมชน ฯลฯ เมื่อได้รับการ พัฒนาให้เข้มแข็ง และมีเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้นแล้ว เกษตรกรทั้งหมดในชุมชนก็จะได้รับการดูแลให้มี รายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้าน ประการที่สาม เศรษฐกิจแบบพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของการมีความเมตตา ความเอื้ออาทร และความสามัคคีของสมาชิกในชุมชนในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประกอบ อาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงมิได้หมายถึงรายได้แต่เพียงมิติเดียว หากแต่ยังรวมถึง ประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน ความสามารถในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

3. แนวคิด ทฤษฎีในการจัดทำระบบบัญชี

ในการดำเนินธุรกิจไม่ว่าขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก ระบบบัญชีถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุม การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นอกจากจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการประเมินและ วางแผนการดำเนินงานของกิจการแล้ว ระบบบัญชีที่ดีต้องสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ ถูกต้องเชื่อถือได้ และประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย นอกจากนี้ระบบบัญชีที่ดีจะต้องควบคู่ไปกับการควบคุมภายในที่ดี เพื่อป้องกันและรักษาทรัพย์สินของกิจการไม่ให้เกิดความเสียหายทั้งจากการนำไปใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจน ในทางที่มิชอบ (นภาพร ณ เชียงใหม่. 2542)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรที่ทำลำไยอบแห้ง ที่อาศัยอยู่ในตำบลประดาง อำเภอ วังเจ้า จังหวัดตาก จำนวน 30 ราย ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการรับรู้ในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรที่ทำลำไยอบแห้ง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตรวจสอบค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตาราง และการนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการความรู้ทางบัญชีเพื่อพัฒนางานสหกิจชุมชนผู้ผลิตลำไยอบแห้ง ตำบลประดาง อำเภอดง จังหวัดตาก สรุปผลได้ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งส่วนใหญ่มีการรับรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับหรือรายได้ และค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายได้ดี และเข้าใจขั้นตอนในการจัดทำบัญชี การได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทำให้มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีมากขึ้น สามารถลงบัญชีได้ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งมีการจัดทำบัญชีของกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการจัดทำบัญชีเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำบัญชี ด้านการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชี ด้านการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ด้านการนำการบันทึกบัญชีมาประยุกต์ใช้ ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งส่วนใหญ่มีการรับรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับหรือรายได้ และค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายได้ดี และเข้าใจขั้นตอนในการจัดทำบัญชี การได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทำให้มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีมากขึ้น สามารถลงบัญชีได้ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้อาจเป็นเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการทำบัญชีจึงพอมีความรู้อยู่บ้างแต่ก็ยังไม่มากนัก เมื่อได้รับการอบรมอีกจึงทำให้กลุ่มเกษตรกรมีความรู้มากขึ้น และถูกต้อง ทำนองเดียวกับ รัตนา ปัญญาดี (2541: 38-40) ได้กล่าวว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่จะช่วยแปลความหมาย ได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมีความสำคัญมากในการแปลความหมาย และในการแปลความหมายที่ดีต้องมีลักษณะ ดังนี้ คือ เป็นความรู้ที่แน่นอน ถูกต้อง ชัดเจน และต้องมีปริมาณมาก หมายถึงมีความรู้หลายๆ อย่างจึงจะช่วยแปลความหมายได้สะดวก

2. กลุ่มเกษตรกรที่ทำผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งมีการจัดทำบัญชีของกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการจัดทำบัญชีเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำบัญชี ด้านการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชี ด้านการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ด้านการนำการบันทึกบัญชีมาประยุกต์ใช้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่กลุ่มเกษตรกรได้รับการอบรมแล้วมีความพึงพอใจ ให้ความสนใจ และได้รับความรู้เพิ่มขึ้นทำให้การจัดทำบัญชีของกลุ่มมีมากขึ้น และระบบในการจัดทำบัญชีมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ทำนองเดียวกับ พิชชา รุจินาม (2544: 14-18) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร คือความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ เพราะข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับนั้น ผู้รับสารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ และนำไปสู่การปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาอบรมในเรื่องของการทำบัญชีให้แก่เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะทำให้เกษตรกรเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำบัญชีมากขึ้น
2. เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีการประชาสัมพันธ์ และมีการรณรงค์ในการจัดทำบัญชีอย่างจริงจัง เพราะให้เกษตรกรกระตือรือร้นในการจัดทำบัญชีมากขึ้น
3. ในการจัดอบรมนั้น เจ้าหน้าที่ควรจะมีสิ่งกระตุ้นและสิ่งเร้าจะส่งผลให้เกษตรกรเกิดแรงจูงใจ และเกิดความพึงพอใจอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาจากกลุ่มเกษตรกรกลุ่มอื่น ๆ เพื่อจะได้ค้นพบข้อแตกต่างของการรับรู้และการปฏิบัติต่อไป
2. ควรมีการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของกลุ่มเกษตรกร

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2555). แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงสำหรับเกษตรกร. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พิชา รุจินาม. (2544). ภาพลักษณ์ของตำรวจทางหลวงในทัศนของผู้ขับขี่รถยนต์บนถนนสายเอเชีย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัตนา ปัญญาดี. (2541). ภาพลักษณ์และบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด ในสายตาของประชาชนและสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิต นันทสุวรรณ. (2547). ขบวนการชุมชนใหม่. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2546). แผนชีวิต เศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554. แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Sookruethai.2012.sufficient economy. Retrieved March 9, 2013, From http://www.inspect9.moe.go.th/economic_king80.htm.

ความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

The Operation of Electronic Local Administrative Accounting System (e-LAAS) in Maesod District, Tak Province.

กฤษฏริกา จันทรจิตร¹ ดร.สิรินี ว่องวิไลรัตน์² ดร.รัตนา สิทธิอ่อน³
Kuntarika Janjit. Dr.Sirinee Vongvilairut .Dr.Rutna Sittioum

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อม ความรู้ความเข้าใจ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้อยู่ปฏิบัติงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 52 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยด้านความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า

1. ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ คือไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้เฉพาะสำหรับใช้ในการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ เครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ทำงานไม่มีคุณภาพ อินเทอร์เน็ตมีความเร็วปานกลางในการ Upload/Download ข้อมูลการแก้ปัญหา ระบบงานและการเชื่อมโยงข้อมูลมีความเร็วปานกลาง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) สถานะการเข้าใช้งานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เข้าใช้งานและข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่เคยได้เข้ารับการอบรมใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS จำนวน 1 – 2 ครั้ง ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) คือมีการสนับสนุนการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) ปานกลาง ผู้บริหารสนับสนุนในการส่งผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) อย่างเพียงพอ ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมในการอนุมัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

2. ด้านความรู้ความเข้าใจการใช้งานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ระดับความรู้ความเข้าใจ ใช้ระบบ (e-LAAS) ทั้ง 4 ระบบ ระบบงบประมาณ ระบบข้อมูลรายรับ ระบบข้อมูลรายจ่าย ระบบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง และระบบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ ส่วนใหญ่เป็นรุ่นเก่า ล้าสมัย และไม่เพียงพอต่อการ

¹ นักวิชาการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลด่านแม่ละเมา may_khuntarika@hotmail.com โทรศัพท์ 089-1048668

² อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ คณะบริหารธุรกิจวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น โทร 088-2935719

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมภาคนิพนธ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โทร 095-6355625

ปฏิบัติงาน เพราะมีงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด ระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้มีความล่าช้า จึงทำให้การปฏิบัติงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ไม่เป็นปัจจุบัน ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น ทำงานแบบทำตามกันมา ไม่มีการเข้ารับการฝึกอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารควรสนับสนุนเกี่ยวกับการส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเข้ารับการฝึกอบรมการปฏิบัติงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจงานในระบบในระดับปานกลาง ควรมีการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, ระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aims to assess the status of Electronic Local Administrative Accounting System (e-LAAS) in Maesod District, Tak Province. In order to accomplish the paper and gather data, a test and a group interview was conducted to 52 staff members working for the Electronic Local Administrative Accounting System (e-LAAS) in Maesod District, Tak Province. The results from the test and statistical analysis showed that:

1. No computer is set specifically for use in the accounting system. The internet connection is not fast and stable enough for staff. The computer equipment and software were not in good qualities. Internet connection has an average speed for uploading/downloading data. Thus, this problem must be fixed. Moreover, among the staff members, there's no one who knows and can use e-LAAS effectively. Thus, data and system are not updated. The staff members are only trained 1-2 times. There has been not enough support from the executive department on sending staff for training and data recording.

2. e-LAAS is composed of 4 systems: (a) budget system, (b) income system, (c) expense system and (d) accounting system. The first three systems are in an average level of affectivity and accounting system at the lowest level.

3. In conclusion, the computer hardware and software used for the Electronic Local Administrative Accounting System (e-LAAS) were mostly old and insufficient due to limited budget. Moreover, the data and system were not updated due to slow internet connection. Shortage in skilled worker and lack of training for staff members were found. Thus, the researchers suggests that the executive department should send staff members for trainings on Electronic local Administrative Accounting System (e-LAAS) to improve its work condition.

Sufficient budget for computer equipment and hi –speed internet connection should be prioritized.

Keywords : The management of Electronic Local Administrative Accounting System

บทนำ

ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการกระจายอำนาจความเจริญให้แก่ท้องถิ่นต่าง ๆ โดยรัฐบาลมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการในท้องถิ่นของตนเอง เป็นการปูพื้นฐานในการปกครองในระบบประชาธิปไตย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักความเป็นเอกภาพของรัฐ การกระจายอำนาจนั้นได้ทำในรูปของการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบคือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง และการจัดบริการสาธารณะ โดยมีงบประมาณ บุคลากร และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้กระทำได้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.ออนไลน์. 2551)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทุกแห่งทั่วประเทศต้องดำเนินการจัดทำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

จากที่ทำบัญชีด้วยระบบมือทั้งหมด ต้องมาจัดทำบัญชีด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพิ่มเติมด้วย ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานการเงินการคลัง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.ระบบ e-LAAS. ออนไลน์) ดังนี้

1. ทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น
2. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)
3. ในการทำงานบนระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ยังไม่สามารถนำออกมาใช้ได้ในชีวิตการทำงานจริงจึงทำให้เพิ่มภาระงาน
4. ระบบอินเทอร์เน็ตในการ Upload/Download ข้อมูลขององค์กรส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีความเร็วไม่เพียงพอ

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นทำให้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดทำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของการทำงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ให้การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
3. เพื่อศึกษาอุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะ ความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความพร้อมในการปฏิบัติงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
2. เพื่อทราบถึงอุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะ ต่อความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
3. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษานำไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการปฏิบัติงานบนระบบบันทึกบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ให้เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การปฏิบัติงานด้านงบประมาณ การเงิน และการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการปฏิบัติงานและการตรวจสอบด้านงบประมาณ การเงิน และการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2556) ในปัจจุบันการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 98 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบัญชีและทะเบียนรายรับรายจ่าย รวมทั้งทะเบียนอื่นใดตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ซึ่งปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบัญชี 2 ระบบ คือ ระบบบัญชี Manual โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LASS ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามวิธีการนี้ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2557) ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System) หรือ ระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS เป็นการดำเนินงานรองรับระบบ E-Government ของภาครัฐ จึงถูกออกแบบให้สามารถปรับปรุงโปรแกรมหรือเพิ่มลดรายการบันทึกบัญชีได้จากส่วนกลางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ (Online) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งสามารถเข้าใช้งานได้ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เรียกที่เว็บไซต์ (Website) <http://www.laas.go.th>

ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ประกอบด้วย ระบบงบประมาณ, ระบบข้อมูลรายรับ,ระบบข้อมูลรายจ่าย, ระบบบัญชี

2. แนวความคิดและทฤษฎีความรู้และประสบการณ์

ความรู้ (อ้างถึงใน อรรถพร อินทรแพยม, 2556) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้กำหนดไว้ว่า ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการประสบการณ์ สิ่งที่ได้มาจากการได้ยิน ฟัง คิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละวิชา

ประสบการณ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (อ้างถึงใน อรรถพร อินทรแพยม, 2556) ได้กำหนดไว้ว่า ประสบการณ์ (Experience) หมายถึง การรับรู้เรื่องราวโดยตรง หรือความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายแบ่งเป็นประสบการณ์ทางตรงที่เกิดจากการได้พบเจอกับสิ่งนั้นๆ เอง และประสบการณ์ทางอ้อมที่ได้รับจากการบอกเล่าจากผู้อื่น ถูกเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่เราได้บันทึกไว้แล้วจากประสบการณ์ตรง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิตยา มณีรัตน์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ระบบบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ e – LAAS ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการใช้ระบบ e – LAAS ทั้ง 5 ปัจจัยได้แก่ ด้านบุคลากร, ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา, ด้านเทคโนโลยี, ด้านกระบวนการ และด้านคู่มือ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และปัญหาและ อุปสรรคในการใช้งานระบบ e – LAAS ทั้ง 5 ปัจจัย ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลาง และน้อย ด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบ e – LAAS จำนวน 4 ระบบ พบว่า ระบบงบประมาณมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ระบบบัญชีมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนระบบรายรับและระบบข้อมูลรายจ่ายมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

อรรถพร อินทรแพยม (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานคลังในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบ ในด้านระยะเวลาในการเข้าใช้งาน จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม สถานะการเข้าใช้งาน และระดับความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน มีผลต่อการปฏิบัติงานการคลังด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ปัจจัยด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ด้านความเหมาะสมของระบบ และด้านความช่วยเหลือจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน มีผลต่อการปฏิบัติงานการคลังด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e – LAAS

ธีรา เชื้อกุลชาติ (2556) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการใช้งานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีรูปแบบการจัดทำด้วยมือ ผู้ทำบัญชีจะทำการบันทึกบัญชีลงในสมุดบัญชีเมื่อมีการรับเงิน และการจ่ายเงิน รวมถึงการจัดทำบัญชีแยกประเภทด้วยตนเองก่อนที่จะออกมาเป็นรายงานการเงิน สำหรับความพร้อมและปัญหาอุปสรรคในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่มีความเสถียรภาพ สัญญาณหลุดบ่อย หมด. มีข้อมูลที่ใช้ในการเข้าสู่ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

รุ่งอรุณ โชตินอก (2553) ความพร้อมในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตอำเภอคง ส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตไม่มีเสถียรภาพสัญญาณขาดหายบ่อย ความเร็วอินเทอร์เน็ตต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด ด้านข้อมูลของ อบท. ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ส่วนความพร้อมด้านบุคลากรของ อบท. มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอและยังขาดความรู้และทักษะในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้อยู่ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 12 แห่ง แห่งละ 5 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 60 คน ตามตารางสำเร็จรูปคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557: 48-49) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน และการสุ่มสุ่มกลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็นอุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างขนาดกันในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้แก่ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จำนวนองค์กรละ 1 คน รวมเป็นจำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) โดยที่กำหนดให้มีคำตอบไว้ให้ผู้ตอบเลือกตอบ และคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) โดยที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อิสระ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Scale) เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 ความพร้อมในการดำเนินงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เป็นแบบสอบถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ (Scale)

2.1.1 ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์

2.1.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

2.1.3 ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ 3 ด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้งานในระบบ (e-LAAS) เป็นแบบสอบถามเลือกตอบใช่หรือไม่ใช่ จำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การแปลความหมายระดับความรู้ความเข้าใจความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) มีดังนี้

ตอบถูกน้อยกว่า 10 ข้อ	ต่ำกว่าร้อยละ 50	ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
ตอบถูก 11 - 15 ข้อ	ร้อยละ 51 - 75	ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง
ตอบถูก 16 ข้อ ขึ้นไป	ร้อยละ 76 - 100	ระดับความรู้ความเข้าใจมาก

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบริหารงานคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างขนาดกันได้แก่ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก จำนวนองค์กรละ 1 คน รวมเป็นจำนวน 3 คน ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อร่วมสนทนากัน แสดงความคิดเห็นอุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.2.1 ด้านด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์
- 2.2.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- 2.2.3 ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา
- 2.2.4 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 52 คน

2. แหล่งข้อมูลทุติภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ศึกษาจากการค้นคว้าจากบทความ ระเบียบและหนังสือสั่งการที่ถือปฏิบัติของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทางเว็บไซต์ (Website) ต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติการวิจัย

1. การตรวจสอบข้อมูลเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัสสำหรับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องลงรหัสตามที่กำหนดไว้
3. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลที่ได้มาจากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อการวิจัยมาอธิบายในรูปแบบของตารางสรุปผลการวิเคราะห์ได้มีการนำค่าสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ ค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอ แม่สอด จังหวัดตาก

ผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ แยกเป็น 3 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีดังนี้

แบบสอบถามความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สอบถามจำนวน 52 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.69 มีช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.62 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ

ละ 71.15 ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.38 มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.38

ส่วนที่ 2 ความพร้อมในการดำเนินงานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

2.1 ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์

ความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ ที่ปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก คือไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้เฉพาะสำหรับการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) คิดเป็นร้อยละ 57.69 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 63.50 เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ อุปกรณ์ที่ใช้งานไม่มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 63.50 อินเทอร์เน็ตมีความเร็วปานกลางในการ Upload/Download ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 82.62 การแก้ปัญหาระบบงานและการเชื่อมโยงข้อมูลมีความเร็วปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 88.46

2.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ในการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) คิดเป็นร้อยละ 67.30 เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระยะเวลาการใช้งานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) คิดเป็น ร้อยละ 34.62 สถานะการเข้าใช้งานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เข้าใช้งานและข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 55.80 เจ้าหน้าที่เคยได้เข้ารับการอบรมใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) จำนวน 1 – 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.08

2.3 ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

ความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) คือมีการสนับสนุนการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้บริหารสนับสนุนในการส่งผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) อย่างเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 59.62 ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมในการอนุมัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) คิดเป็นร้อยละ 75.00

ส่วนที่ 3 ด้านความรู้ความเข้าใจการใช้งานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้งานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทราบถึง ระบบข้อมูลรายรับ ในข้อ 9 ขั้นตอนการทำใบนำส่งเงินต้องทำหลังจากออกใบเสร็จรับเงินแล้ว คิดเป็นร้อยละ 92.31 โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด และเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดคือ ระบบข้อมูลรายรับ ในข้อ 7 ระบบจะแจ้งเตือนเมื่อได้รับเงินอุดหนุนทั่วไประบุวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 84.62

จากการสรุปทำให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาความพร้อมในการดำเนินงานบนระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในการใช้ระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) โดยมี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกัน

ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ คือไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้เฉพาะสำหรับใช้ในการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้งานไม่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรา เชื้อกุลชาติ (2556) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการใช้งานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการใช้งานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่มีความเสถียรภาพ สัญญาณหลุดบ่อย อินเทอร์เน็ตมีความเร็วปานกลางในการ Upload/Download ข้อมูลการแก้ปัญหาระบบงานและการเชื่อมโยงข้อมูลมีความเร็วปานกลาง

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ในการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ระยะเวลาการใช้งานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) สถานะการเข้าใช้งานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เข้าใช้งานและข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่เคยได้เข้ารับการอบรมใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) จำนวน 1 – 2 ครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งอรุณ โชตินอก (2553) ความพร้อมในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอยะรัง จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาพบว่า ความพร้อมด้านบุคลากรของ อบท. มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอและยังขาดความรู้และทักษะในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) คือมีการสนับสนุนการบันทึกบัญชีในระบบ (e-LAAS) ปานกลาง ผู้บริหารสนับสนุนในการส่งผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมการบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) อย่างเพียงพอ ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมในการอนุมัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ด้านความรู้ความเข้าใจการใช้งานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ระดับความรู้ความเข้าใจ ใช้ระบบ (e-LAAS) ทั้ง 4 ระบบ ระบบงบประมาณ ระบบข้อมูลรายรับ ระบบข้อมูลรายจ่าย ระบบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง และระบบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย สรุปมีระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา มณีรัตน์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ระบบบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบ (e-LAAS) จำนวน 4 ระบบ พบว่า ระบบงบประมาณมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ระบบบัญชีมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนระบบรายรับและระบบข้อมูลรายจ่ายมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้ง 12 แห่งที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มการ รวมถึง ดร.สิริณี ว่องวิไลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.รัตนา สิริธิดาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย

ขอขอบคุณคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์ให้แก่ศิษย์

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สืบค้นจาก <http://www.dla.go.th>.

คู่มือการปฏิบัติงานและการตรวจสอบด้านงบประมาณการเงิน และการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2556.

นิตยา มณีรัตน์. 2552. การใช้ระบบบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยุบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีรา เชื้อกุลชาติ. 2556. ความพร้อมในการใช้งานระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รุ่งอรุณ โชตินอก. 2553. ความพร้อมในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรพรรณ อินทรแพทย. 2556. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานคลังในระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2557. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 15. นนทบุรี. เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.

การใช้สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุง
ภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
The Usage Animation Media 3D to promote and a guidelines for Improve the
landscape of petrified forest park bantak district, Tak.

จักรพันธ์ วงศ์ฤกษ์¹, นมิตา ชื้อสตัยสกุลชัย²,
โสสมประภา อาจแย้ม³, จูติมา แหยมวงษ์⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ และเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของศูนย์อนุรักษ์วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยมีขั้นตอนเริ่มต้นที่การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน จากการสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน ชาวบ้าน และนักท่องเที่ยว จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการ หลักการออกแบบ และพัฒนาสื่อ โดยนำองค์ความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์จัดวางโครงเรื่อง แนวคิด และหลักการให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ นำมาเขียนเป็นบทความจนเป็นเนื้อเรื่อง และเขียนเป็นเขียนสตอรี่บอร์ด (Storyboard) จากนั้นจึงพัฒนาเป็นสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ ซึ่งหลังจากที่ได้พัฒนาสื่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อวัดระดับความรู้ และระดับความพึงพอใจของผู้รับชมสื่อ จากกลุ่มตัวอย่าง 40 คน โดยพบว่าหลังจากที่ได้รับชมสื่อมีระดับความรู้มากขึ้น และผลการประเมินสื่อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ : สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ, สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์, อุทยานไม้กลายเป็นหิน, จังหวัดตาก

Abstract

The objectives of this research to study on Ecotourism, An development 3D Animation media and public relations. Include are guidelines for Improve the landscape of petrified forest park Bantak district, Tak. The process begins with the collection of data from a survey of petrified wood park. Interviews from the authorities of the park petrified wood, locals and tourists. Then, researchers studied the methods. Design and development of media by bring the knowledge acquired to analyze the concept and structure. In accordance with the principles and knowledge. To bring to written be article became to a story. For create storyboards. Then, Develop 3D Animation media then after that completion developed media. The researcher has

¹ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก
wonglerdee@gmail.com Tel. 091-0259091

² สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

³ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

⁴ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

conducted tests. and a satisfaction rating for test and satisfaction with regard to media by representative sample 40 people. From assessment of the media found that after watch the media has greater knowledge. And the result an from average assessment high level.

Keywords : Animation Media 3D, Petrified forest park, Bantak, Tak, Landscape.

บทนำ

ปัจจุบันจังหวัดตากมีแหล่งท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากมาย โดยแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่นเดียวกับอุทยานแห่งชาติเขาพระบาท หรือที่เรียกว่าวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน เป็นที่ค้นพบฟอสซิลไม้กลายเป็นหินที่ยาวที่สุดในเอเชีย ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 7 ตำบลตากออก ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สลิค-โป่งแดง ไม้กลายเป็นหินที่พบยาวประมาณ 20 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เมตร เป็นไม้กลายเป็นหินที่ยาวที่สุด ตั้งแต่มีการค้นพบในทวีปเอเชีย โดยไม้กลายเป็นหินจัดเป็นฟอสซิลชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยเกิดจากซากต้นไม้ที่ถูกแทนที่ด้วยน้ำบาดาล ซึ่งมีสารละลายของซิลิกา และเกิดการตกตะกอนกลายเป็นหินอย่างช้าๆ คือแทนที่แบบโมเลกุลจนกระทั่งกลายเป็นหินทั้งหมด โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างและโครงสร้างอีก ไม้กลายเป็นหินมักฝังตัวอยู่ในชั้นกรวด คาดว่าจะเกิดสะสมตัวในยุคควอเตอร์นารีคอนตัน อายุประมาณ 2 ล้านปี จากการแพร่กระจายตัวของตะกอนตะพัก ที่ปรากฏน่าจะเกิดสะสมตัวบริเวณตะพักค้ำน้ำของแม่น้ำปิงโบราณ ก่อนที่จะมีการปรับสภาพและเปลี่ยนทางเดินกลายเป็นแม่น้ำปิงในปัจจุบัน (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 14 เขตตาก, 2557)

ด้วยวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เป็นวนอุทยานที่มีความสำคัญต่อชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านประวัติศาสตร์แก่นักท่องเที่ยวที่มาเข้าชม แต่เนื่องจากทางวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวไม่มากนัก ทั้งการเดินทางที่ต้องใช้การเดินเท้าเพื่อเข้าชมต้นไม้กลายเป็นหินแต่ละต้น ซึ่งอาจใช้เวลาในการเดินเท้าค่อนข้างนาน มีแหล่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวไม่มากนัก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ที่พักแรม จุดกางเต็นท์ ศูนย์ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ศูนย์จำหน่ายสินค้าและบริการ เป็นต้น รวมทั้งยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักในกลุ่มของเยาวชนทั้งในจังหวัด และต่างจังหวัด ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวมาเข้าเป็นจำนวนไม่มากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการจัดทำสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหินจะสามารถช่วยประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาวนอุทยานไม้กลายเป็นหินของ อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น รวมทั้งช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชมวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตากมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษา และพัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ สำหรับวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
3. เพื่อประชาสัมพันธ์ และปรับภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ให้น่าสนใจ และเป็นที่รู้จักมากขึ้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โครงการวิจัยการใช้สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากนั้นผู้วิจัยต้องทำการศึกษาถึงวิธีการในการผลิตหลักการในการสร้างภาพยนตร์ หลักการออกแบบ ข้อมูลในเรื่องที่จะสร้าง ใส่ใจในรายละเอียดในทุกด้านเพื่อการถ่ายทอดสาระสำคัญของสื่อให้ออกมาอย่างเต็มที่ และเพื่อสื่อความเข้าใจที่ตรงกันของผู้รับสาร อีกทั้งการศึกษาสื่อตัวอย่างก่อนทำการพัฒนานั้น สามารถช่วยเป็นแนวทางสำหรับผู้ศึกษาได้เป็นอย่างดีในการทำงาน เช่น การสร้างงานที่แตกต่างจากงานที่มีอยู่ หรือจะสร้างงานที่สอดคล้องช่วยเสริมประเด็นที่ขาดตกไปจากงานที่พบเห็นอยู่แล้วให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งหลักการพัฒนาสื่อแอนิเมชันจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนการผลิตสื่อ (Pre-Production) เป็นขั้นตอนการเตรียมงานนั้นเป็นขั้นตอนสำหรับการเตรียมสร้างงานแอนิเมชันเริ่มตั้งแต่การเตรียมเนื้อเรื่องให้เป็นภาพแบบคร่าวๆ การวางแผนกลยุทธ์ การเตรียมงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการทำงาน การวางแผนคอนเซ็ป (Concept) และการพัฒนาแนวคิด (Idea) การวางแผนหัวข้อเรื่อง (Outline a Topic) การกำหนดเรื่องราว (Storyline) การเขียนสคริปต์ การออกแบบลักษณะของตัวละคร การวาดตัวละคร (Drawing) การกำหนดทิศทางของศิลปะ (Art Direction) การสร้างสตอรี่บอร์ด (Storyboard) ที่เรียกได้ว่าเป็นขั้นตอนของการเตรียมทุกสิ่งสำหรับนำมาใช้ในการสร้างงานแอนิเมชันจริงๆ ซึ่งขั้นตอนการเตรียมงานนี้จะได้ภาพของเรื่องที่จะทำออกมาชัดเจนในระดับหนึ่งซึ่งงานสุดท้ายที่ได้ออกมาอีกจะเป็นสตอรี่บอร์ดสำหรับนำไปใช้ทำงานในขั้นตอนต่อไป

2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ (Production) เป็นขั้นตอนการเริ่มลงมือทำงานแอนิเมชันจาก Storyboard ที่เตรียมไว้ก่อนหน้านี้จากขั้นตอนที่การเตรียมงาน เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการผลิต ซึ่งจะเริ่มจากการจัดวาง Layout โดยการทำ Compile และทดสอบเสียง (Sound&Testing) การกำหนดหลักการเคลื่อนไหวของตัวละครและภาพไปจนถึงการทำแอนิเมชันส่วนต่าง ๆ จนครบหมดทั้งเรื่องหลังจากเสร็จขั้นตอนนี้ เราจะได้การ์ตูนแอนิเมชันเต็มๆ หนึ่งเรื่องที่พร้อมจะนำไปตัดต่อ ตกแต่ง แก้ไขเสียง และนำไปเผยแพร่ต่อไป

3. ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด (Post-Production) เป็นขั้นตอนที่ปรับแต่งเสียง การใส่ Preloader ใส่ Title และ Credit ใส่ปุ่มหยุดหรือการเล่นซ้ำการนำเสนอในรูปแบบอินเตอร์เน็ตหรือการนำเสนอในรูปแบบไฟล์วิดีโอ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ ถ้าวางานที่ได้จากขั้นตอนนี้จะแอนิเมชันที่เสร็จสมบูรณ์ทั้งภาพ และเสียงพร้อมจะนำไปใช้งานจริง (ธรรมปพน ลีอำนาจโชค, 2550)

ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการรณรงค์อนุรักษ์วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ตามกระบวนการ และวิธีการของการผลิตสื่อแอนิเมชันอย่างถูกต้อง และครบถ้วนกระบวนการเพื่อให้สื่อที่พัฒนาขึ้นเป็นสื่อที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางในการดำเนินงานวิจัยการใช้สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยเริ่มต้นจากผู้วิจัยทำการค้นคว้ารวบรวม และศึกษาข้อมูลภาคเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ อีกทั้งยังได้หาข้อมูลทางด้านเทคนิควิธีการในการสร้างสื่อภาพยนตร์แอนิเมชันทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ โดยเริ่มแรกผู้วิจัยได้นำข้อมูลภาคเอกสารที่ค้นคว้าและรวบรวมมาได้นั้น มาศึกษาและวิเคราะห์ ทั้งหลักการออกแบบ หลักการพัฒนาสื่อแอนิเมชัน หลักการสื่อสาร

หลักการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน จากการสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน ชาวบ้าน และนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบที่มีคุณภาพ และตรงความต้องการของหน่วยงาน อีกทั้งได้ทำการคัดเลือกสื่อตัวอย่างจากเว็บไซต์ต่างๆ เช่น www.youtube.com, www.mthai.com เป็นต้น มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบสื่อ และทำการวิเคราะห์ความน่าสนใจในสื่อแต่ละประเภท โดยอิงกับหลักการสื่อสาร หลักการออกแบบ เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อยของสื่อตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาใช้ในการศึกษาของผู้วิจัยต่อไป หลังจากได้นำองค์ความรู้ทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ จึงได้วางโครงเรื่องแนวคิด และหลักการให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ต่างๆ ตามความเหมาะสม หลังจากนั้นจึงนำแนวคิดนั้นมาขยายบทความให้ได้เนื้อเรื่องขยายที่สามารถนำไปเขียนสตอรี่บอร์ด (Storyboard) เพื่อใช้ในการพัฒนาสื่อแอนิเมชันต่อไป ในขั้นตอนการออกแบบฉาก ตัวละคร โมเดล อุปกรณ์ประกอบฉาก โดยคำนึงถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเก็บข้อมูล แล้วจึงเริ่มลงมือสร้างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งระหว่างการทำงาน ขั้นตอนในการสร้างสื่อนั้นย่อมมีอุปสรรคเกิดขึ้นเสมอ เมื่อลงมือกระทำขั้นตอนต่างๆ จึงต้องปรับให้เข้ากับเหตุการณ์ และอุปสรรคที่เกิดขึ้นตามความเหมาะสม เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการพัฒนาสื่อแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบก่อน และหลังชมสื่อจำนวน 15 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งออกแบบแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปวัดระดับความพึงพอใจของผู้รับชมสื่อ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็น เพศหญิง 16 คน เพศชาย 14 คน ซึ่งมาจากนักเรียนและนักศึกษาฝึกงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์วนไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เป็นผู้ทำแบบทดสอบก่อน และหลังชมสื่อ รวมทั้งแบบประเมิน ซึ่งเมื่อได้ข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวแล้วได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุง และพัฒนาสื่อให้ดีขึ้นก่อนจะส่งมอบสื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การใช้สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ช่วยประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ซึ่งมีขั้นตอนเริ่มต้นที่การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน จากการสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน ชาวบ้าน และนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบที่มีคุณภาพ และตรงความต้องการของหน่วยงาน วิเคราะห์ความต้องการของหน่วยงาน และชุมชนจากข้อมูลที่ได้ ศึกษาการออกแบบ และพัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ ให้เหมาะสมกับการใช้ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยศึกษาจากหนังสือ วารสาร อินเทอร์เน็ต และผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น จากนั้นจึงเริ่มทำการออกแบบ และพัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการรณรงค์อนุรักษ์วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยหลังจากที่ได้พัฒนาสื่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบก่อน และหลังชมสื่อจำนวน 15 ข้อ รวมทั้งออกแบบแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปวัดระดับความพึงพอใจของผู้รับชมสื่อ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เป็น เพศหญิง 16 คน เพศชาย 14 คน จากนักเรียนและนักศึกษาฝึกงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่

วนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เป็นผู้ทำแบบทดสอบก่อนหลัง และทำการประเมินสื่อก่อนนำข้อเสนอแนะของกลุ่มเป้าหมายไปปรับปรุงสื่อต่อไป โดยผลจากการทำแบบทดสอบก่อนชมสื่อ และหลังชมสื่อจำนวน 15 ข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนมากขึ้นคือก่อนชมสื่อมีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ 11.88 คะแนน และหลังชมสื่อมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ที่ 12.2 คะแนน แสดง โดยในส่วนของแบบประเมินสื่อผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินสื่อออกเป็น 3 ด้านคือ 1) ด้านรูปแบบการออกแบบ/การตกแต่ง 2) ด้านการนำเสนอ และ 3) ด้านเนื้อหา ซึ่งผลจากการประเมินทั้ง 3 ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คน มาปรับปรุงและแก้ไขสื่อให้ดีขึ้นก่อนจะส่งมอบสื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงทัศนของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ต่อไป

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยการใช้สื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก สามารถถ่ายทอด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้สาระความรู้เกี่ยวกับวนอุทยานไม้กลายเป็นหินอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก โดยหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คนเข้ารับชมสื่อแอนิเมชันแล้ว กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้ และความเข้าใจถึงข้อมูลต่างๆ ที่วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เพิ่มมากขึ้นซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบก่อนชมสื่อ และหลังชมสื่อจำนวน 15 ข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนมากขึ้นคือก่อนชมสื่อมีค่าเฉลี่ยที่ 11.88 คะแนน และหลังชมสื่อมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.2 คะแนน และพบว่าผลการประเมินความพึงพอใจหลังจากที่ได้รับชมสื่อนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี ดังนั้นจึงสามารถอภิปรายได้ว่าสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการรณรงค์อนุรักษ์วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากนั้นเป็นสื่อที่ได้นำเทคโนโลยีในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นสื่อกลางที่จะช่วยประชาสัมพันธ์ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตากในรูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้งช่วยดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะของการศึกษาการพัฒนาสื่อแอนิเมชัน 3 มิติ เพื่อการรณรงค์อนุรักษ์วนอุทยานไม้กลายเป็นหิน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก มีดังต่อไปนี้

1. การออกแบบสื่อต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และสร้างสื่อออกมาเพื่อตอบสนองให้ตรงตามวัตถุประสงค์นั้นๆ ขั้นตอนในการทำงานควรจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนถึงแม้ว่าระหว่างการทำงานอาจจะเกิดปัญหาขึ้นมาได้ แต่การปรับเปลี่ยนขั้นตอนการทำงานจะทำให้งานที่ได้นั้น ไม่ตรงตามความต้องการ การปรับเปลี่ยนขั้นตอนจึงควรเป็นไปด้วยความเหมาะสม
2. การศึกษาตัวอย่างผลงานเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อที่มีความหลากหลายอยู่ในปัจจุบัน เพื่อจะนำไปสู่ทางเลือกที่เหมาะสมมากที่สุด และควรศึกษาด้านแนวคิดการนำเสนอสื่อของตัวอย่างผลงานควบคู่กับด้านเทคนิค ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างสรรค์การดำเนินเรื่อง เพื่อทำให้งานที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้งานได้จริง และมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ธรรมปพน สีสำนวณโชค. (2550). INTRO to ANIMATION. กรุงเทพฯ : ฐานบุ๊คส์.

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 14 เขตตาก. (2557). ข้อมูลเกี่ยวกับวนอุทยานไม้กลายเป็นหิน. ค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2557, จาก http://tak.dnp.go.th/Home_files/Division/NPark/maikarpenhin/index.htm.

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในอำเภอพบพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
Participation in school management of the basic education school committee in
Pobpra District under Tak Primary Educational Service Area Office 2

จิราภรณ์ ทองคำ¹
Jiraporn Thongkham

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 และ 3. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในอำเภอพบพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 183 คน จากผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนหนึ่งฉบับ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวม ร้อยละ 75.82 ไม่มีส่วนร่วมร้อยละ 24.18 เมื่อพิจารณาตามกระบวนการบริหารพบว่า มีส่วนร่วมด้านการประสานงานมากที่สุด ในขณะที่ไม่มีส่วนร่วมด้านการกระตุ้นการทำงานมากที่สุด

2. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่แต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และการปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

3.1 ควรจัดให้มีระบบการพัฒนาความรู้ความสามารถและสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาทุกชุดที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการสถานศึกษา

¹นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยภูมิปัญญา

3.2 สถานศึกษาควรจัดระบบและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง โดยสถานศึกษาควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

3.2.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมกรรมการสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เช่น ประชุมภาคเรียนละ 2 ครั้ง คือ ก่อนเปิดภาคเรียน 1 ครั้งและ ก่อนปิดภาคเรียน 1 ครั้ง

3.2.2 ควรเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และเสนอเรื่องราวต่างๆ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างแท้จริง ทุกครั้งที่มีการประชุม

3.2.3 ควรกำหนดปฏิทินการประชุมไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน และแจ้งวาระการประชุมพร้อมรายละเอียดให้คณะกรรมการศึกษาล่วงหน้าก่อนการประชุม

3.2.4 ควรกำหนดเวลาในการประชุมให้เอื้อต่อกรรมการทุกฝ่าย เพื่อให้สามารถเข้าร่วมประชุมได้ทุกคน เช่น จัดประชุมในวันหยุด หรือนอกเวลาราชการ เป็นต้น

3.3 สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกรรมการสถานศึกษาและชุมชน

3.4 ทางราชการควรกำหนดระเบียบเรื่องการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

3.5 สถานศึกษาควรดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง เข้ามาเป็นกรรมการ

คำสำคัญ : คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 , การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: (1) To study the participation in school administration of the basic education School committee in Pobpra District under Tak Primary Educational Service Area Office 2 (2) to study the degree of performance of duties of the Committee in accordance with the basic education school Committee Regulation 2543 B.E. issued by the ministry of education, hereinafter called “the regulation”. (3) to study the problems of performance of duties of the Committee in accordance with the Regulation. (4) to synthesize and present to appropriate approaches to promote participation in school administration of the Committee in accordance with the Regulation

The samples being in this studied in this research were 183 Committee members in primary schools in Pobpra District under Tak Primary Educational Service Area Office 2 representatives from each of the following bodies : parents, teachers, Community organizations local administrative organizations, alumni , persons in good renown, and school administrators. The questionnaires were used to collect the data which were then analyzed in terms of percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows :

1. As a whole, the participation and non-participation in school Administration of the Committee were found to be at 75.82% and 24.18% respectively. When considered separately,

the “participation in co-ordination activities” was found to be highest while the “participation in working motivation activities” was found to be lowest

2. As a whole, the degree of performance of duties of the Committee was found to be moderate. When considered separately, the following five aspects were found to be at “high” level : the consent to school annual plan, the consent to the curriculum substance to suit the local’ s needs, the promotion of providing children in the educational service area with a thorough standard basic education, the creation of relationships among schools and communities to gain cooperation from both public and private organizations to make school real learning communities and help develop the local area, and other performance of duties assigned by the higher leading bodies of the schools. The other aspects were found to be at “moderate” level.

3. The approaches to promote participation in school administration of the Committee were as follows :

3.1 To provide the members with knowledge and understanding of their performance of duties as the Committee members.

3.2 To provide the members with more opportunities in school activities by setting the following in motion :

3.2.1 To hold a Committee meeting regularly, two meetings a semester. For example, (preferably before school starts and ends).

3.2.2 To present the school task outcome and other related matters to the Committee to be seriously acknowledged and commented on at every meeting.

3.2.3 To meeting schedules in advance and submit meeting agendas to the Committee to be studied some time before meeting

3.2.4 To set the meeting schedules if possible, to suit everybody’ s convenience so that can be available for the meeting holidays or after working time.

3.3 To keep warm relationships between schools and the Committee as well as Communities

3.4 To restructure the regulation for school administrators on holding a post so that they can perform their duties continuously and effectively

3.5 To set efficient criteria in order to recruit highly competent Committee members.

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการวางรากฐานการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลในชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประสิทธิภาพของการศึกษามีได้จำกัดอยู่ภายใต้ระบบการศึกษาเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์กับระบบอื่นในสังคมด้วย เช่น สัมพันธ์กับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยเฉพาะชุมชน

ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการวางรากฐานการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลในชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มี จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีเจตนารมณ์ต้องการให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน จึงได้กำหนดไว้ในมาตราที่ 40 “ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่และ ส่งเสริม สนับสนุน กิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ” และมาตราที่ 57 “ให้หน่วยงาน ทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายบุคคลในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชู ผู้ที่ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การศึกษาเรื่องนี้จะช่วยทำให้ทราบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในเรื่องใด มีการ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างไร ข้อความรู้นี้จะช่วยแก้ปัญหาและเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543
3. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2556 – 2557 จำนวน 315 คน จาก 25 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในอำเภอ พบพระ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ปีการศึกษา 2556 –2557 จำนวน 183 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 25 คน
 - 2.2 กลุ่มผู้แทนครู จำนวน 25 คน
 - 2.3 กลุ่มผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนองค์กร ชุมชนผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 133 คนรวมทั้งสิ้น 183 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง สำเร็จรูปของ Krecie and Morgan (ธีรวุฒิเอกะกุล, 2546 : 143-144) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 183 คน โดยใช้ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 25 คน ผู้แทนครู จำนวน 25 คน และ ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 133 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 183 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง 98 คน คิดเป็นร้อยละ 53.55 มีอายุ 36 – 45 ปีขึ้นไป 83 คน คิดเป็นร้อยละ 45.35 และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 98 คน คิดเป็นร้อยละ 53.55

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบพพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านการประสานงาน รองลงมาคือ ด้านการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การประเมินผล และการกระตุ้นการทำงานโดยแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 การประสานงาน พบว่ามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารโรงเรียนร้อยละ 87.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมในด้านการประสานงานเกี่ยวกับการจัดประชุมระหว่างชุมชนกับโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 92.86 รองลงมาได้แก่ ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ร้อยละ 90.11

2.2 การวางแผน พบว่ามีส่วนร่วมในด้านการวางแผนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 87.64 รองลงมาได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในขณะที่ไม่มีส่วนร่วมโดยภาพรวมร้อยละ 21.98 โดยไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนด้านงานธุรการและการเงินมากที่สุด ร้อยละ 37.36 รองลงมาได้แก่ การจัดตั้งคณะจัดทำแผนปฏิบัติการ ร้อยละ 28.02

2.3 การจัดสรรทรัพยากร พบว่ามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารโรงเรียนร้อยละ 77.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในด้านการจัดสรรทรัพยากรเกี่ยวกับการศึกษาสภาพความต้องการทรัพยากรของโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 83.51 รองลงมาได้แก่การจัดสรรบุคคลหรือแรงงานเพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียน

2.4 การประเมินผล พบว่ามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารโรงเรียนร้อยละ 75.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในด้านการประเมินผลเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 79.12 รองลงมาได้แก่ การประเมินผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและชุมชน ร้อยละ 74.45

2.5 การกระตุ้นการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารโรงเรียนร้อยละ 68.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในด้านการกระตุ้นการทำงานเกี่ยวกับการเสนอแนะเพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 85.16 รองลงมาได้แก่ การขอทราบความก้าวหน้าของงานพัฒนาโรงเรียน ร้อยละ 84.07

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอบพพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้ศึกษาอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอบพพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า 1) การประสานงาน 2) การวางแผน 3) การจัดสรรทรัพยากร 4) การประเมินผล

5) การกระตุ้นการทำงาน ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการประสานงานเป็นการประสานกิจการด้านต่างๆ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลของงาน การประสานงานเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการและการบริหารองค์การ การประสานงานที่ไม่มีประสิทธิภาพดีจะทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น การทำงานซ้ำซ้อน การแย่งงานกันทำ สูญเสียและสิ้นเปลืองทรัพยากรโดยไม่จำเป็น ย่อมทำให้งานต่างๆ เกิดปัญหาตามมาไม่สิ้นสุด ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริวรรณ พรหมชุม (2557 : 75) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนจังหวัดขอนแก่น ที่ดำเนินการวิจัยในช่วง มกราคม 2554 – ธันวาคม 2556 และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ อุปลา (2551 : ก - ข) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในงานกิจการนักเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนจังหวัดขอนแก่น พบว่า กรรมการศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับงานและบทบาทของตน ไม่มีเวลามามีส่วนร่วมและมีแต่ถูกขอทรัพย์สินของ ส่วนปัญหาของกรรมการศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งคือผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้โอกาสในการมีส่วนร่วมและขาดความร่วมมือจากประชาชนเวลาไปติดต่อ และผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่น ปัญหาที่สำคัญคือ ชุมชนเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในเรื่องให้ความเห็นขอต่อแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญคือ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนมักไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามประธานที่ประชุม

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยด้วยความเมตตา ดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะตรวจแก้ไขสารนิพนธ์และติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอจาก ดร.ชีวิน อ่อนละอ ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภักดิ์ และ ดร.ศศิธา แพงไทย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตลอดจนอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน, ดร.สุชาติ บางวิเศษ, ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ และ ดร.เจตจำ น้อยสำลี ผู้ทรงคุณวุฒิสอบสารนิพนธ์จากภายนอก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย ที่ได้ให้คำแนะนำชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา พี่ๆ เพื่อนๆ และบุคคลในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ดียิ่งจนทำให้การศึกษาวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอนให้สติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิตของผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543 ก). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน.
- _____. (2543 ข). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นริวรรณ พรหมชุม. (2557). การมีส่วนร่วมของการศึกษาประจำโรงเรียนในโครงการการศึกษาต่อการพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : โครงการวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมพันธ์ อุปลา. (2551). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย โดยการประยุกต์ใช้มัลติมีเดียของ Pearson
PEARSON'S MULTIMEDIA APPLICATION FOR THE DEVELOPMENT OF ENGLISH
LISTENING AND SPEAKING SKILLS OF THE ELEMENTARY STUDENTS AT BAN HUA
PHAI SCHOOL, CHAIYAPRUEK SUB-DISTRICT, MAUNG DISTRICT, LOEI PROVINCE

ชมพูนุท ธีราวิทย์¹
CHOMPOONUT THEERAVIT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนของ Pearson ประกอบการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย 2) เพื่อศึกษาข้อดีและข้อเสียของการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนประกอบการเรียนการสอน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งหมด 8 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียของ Pearson ประกอบการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสถิติอ้างอิง คือการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. พัฒนาการทักษะการฟัง - พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนของ Pearson พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 78.0/79.60 โดยกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. จากการสังเกตการณ์ระหว่างการเรียนการสอน และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน และ นักเรียน ถึงข้อดีและข้อเสียของการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนประกอบการเรียนการสอนพบว่า มีข้อดีของการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียมากกว่าข้อเสีย

คำสำคัญ: ทักษะการฟัง-พูด สื่อมัลติมีเดีย นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ABSTRACT

The research was aimed : 1) To develop English listening and speaking skills of the elementary students at Ban Hua Phai School, Chaiyapruet sub-district, Muang district, Loei province by application Pearson's multimedia in teaching. 2) To study the strength and weakness points of Pearson's multimedia cartoon in teaching. The target group was comprised of 8 students of Pratomsuksa. The research tools were lesson plans which applied by Pearson

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย phd.success@yahoo.com 086-8612314

multimedia and analyzed earned data by using computer program in order to calculate frequency, percentage, mean, standard deviation, and T-test for Dependence Sample.

The research findings were as followed:

1. The development of English listening and speaking skills of the elementary students at Ban Hua Phai School, Chaiyapruet sub-district, Muang district, Loei province by application Pearson's multimedia in teaching was significantly increased from before learning ($p < .05$). The mean score of the achievement of English listening and speaking skills of the students by using communicative listening and speaking activities, by watching Pearson's multimedia and by teaching and learning activities were difference at 78.0/79.60.

2. The strength points of application multimedia in teaching were found "more than" the weakness points by the observation between teaching and learning and by the interview of the principal, teachers and students.

Keywords: listening and speaking skills, multimedia, elementary students

บทนำ

การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทยในอดีตเป็นการเน้นความสำคัญ ในการเรียน โครงสร้างภาษา โดยทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ในขณะนั้นเชื่อกันว่าเมื่อผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ของภาษาเป็น อย่างดีแล้วย่อมสามารถนำหลักเกณฑ์เหล่านั้นไปใช้ได้ ทฤษฎีต่อมา ก็ได้พัฒนาไปเป็นรูปของ "Audio – Lingual Approach" ซึ่งเน้นหนักไปทางด้านการฟัง – พูด และเลียนแบบภาษาซ้ำ ๆ จนเป็นนิสัยจึงเสมือนเป็นการสกัดกั้น ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และผู้เรียนใช้ประโยชน์ได้ภายในรูปแบบที่ฝึกฝนมาเท่านั้นเป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถ ใช้สื่อสารในชีวิตจริงได้ (รัชนิเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : บทนำ)

ฟินอคเคียโร (Finocchiaro 1977 ; อ้างอิงมาจาก รัชนิเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : บทนำ) ให้ข้อคิดเห็น ว่าถึงเวลาแล้วที่ควรจะต้องเปลี่ยนจุดเน้นในการสอนภาษาอังกฤษจากการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกแก่การเรียน โครงสร้างของภาษา (Form) มาเป็นเน้นในเรื่องภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมาย (Language Functions) ควบคู่กัน ผู้เรียนจะได้สามารถพัฒนาสมรรถภาพในการสื่อความหมายได้อย่างแท้จริงขึ้น อันเป็นจุดประสงค์ที่หลักสูตรการสอน ภาษาอังกฤษแทบทุกหลักสูตรและผู้เรียนแทบทุกคนต้องการที่จะบรรลุ จุดประสงค์ดังกล่าว จึงได้เกิดทฤษฎีการ สอนภาษาเพื่อสื่อความหมาย (Communicative Approach) ขึ้น แนวการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมายนี้เน้นการสอน ภาษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายตามสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับ เหตุการณ์ในสังคม

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ทักษะการพูดมีความสำคัญมากทักษะหนึ่ง นอกจากจะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องแล้วยังเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การอ่านและการเขียนอีกด้วย นอกจากนี้ การสื่อความหมายด้วยการพูดเป็นการสื่อความหมายที่สะดวกและใช้กันมากที่สุดนั้นคือสามารถแปลงเสียง ออกมาได้อย่างรวดเร็วและสามารถแสดงสีหน้าท่าทางประกอบได้และยังได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังในทันที (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 155)

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการเรียนการสอนทักษะการฟัง-พูด มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่1-3) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกที่จะใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูน

ของ Pearson ชุด “Gogo’s Adventures with English” ของบริษัท Pearson Education Asia จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เป็นผู้นำทางด้านสื่อการศึกษา โดยร่วมมือกันระหว่าง Addison-Westley Longman กับ Simon and Schuster ในปี 1998 โดยผลิตสื่อทางการศึกษาส่งจำหน่ายไปทั่วโลก ส่วนในเอเชียมีบริษัท Pearson Education Asia จำกัดซึ่งอยู่ในประเทศฮ่องกงเป็นตัวแทนจำหน่าย (www.pearson-indochina.com) ผู้วิจัยคาดว่า การนำสื่อมัลติมีเดียของ Pearson มาประกอบการเรียนการสอนน่าจะดึงดูดความสนใจและช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง-พูดดีขึ้นในที่สุด อีกทั้งตัวสื่อเองที่มีภาพบรรยายประกอบตัวการ์ตูน คำศัพท์และคำบรรยายในมัลติมีเดียการ์ตูนชุดนี้ซึ่งเป็นคำที่เข้าใจง่ายและฟังได้ไม่ยากนัก นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอีกหลายแห่งได้นำสื่อมัลติมีเดียของ Pearson ชุด “Gogo’s Adventures with English” มาใช้ในการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1 เช่น โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 75 ช.วัชรพล รามอินทรา กรุงเทพฯ (บทสัมภาษณ์, ปุณยวีร์ ศิริชู : ครูศศ.2) และ โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา (บทสัมภาษณ์ . ชุตินา แก้วคำแสง : พนักงานตามภารกิจ สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่) ได้นำสื่อมัลติมีเดียของ Pearson ชุดดังกล่าวมาใช้เสริมในการเรียนการสอน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำสื่อมัลติมีเดียของ Pearson ชุด “Gogo’s Adventures with English” มาทำการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพลกษ อ.เมือง จ.เลย มีพัฒนาการทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนของ Pearson ประกอบการเรียนการสอน
2. เพื่อศึกษาข้อดีและข้อเสียของการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูนประกอบการเรียนการสอน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา
 - 1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มความรู้ความเข้าใจ (Cognitivism Theories)
 - 1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
2. การประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ในการเรียนการสอน
 - 2.1 การประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไปใช้ในการเรียนการสอน
 - 2.2 การประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการเรียนการสอน
3. เอกสารเกี่ยวกับสื่อประสม (multimedia)
4. หลักการใช้สื่อการสอนทั่วไป
 - 4.1 การใช้สื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา
 - 4.2 ชนิดและประเภทสื่อการสอนที่ใช้ในโรงเรียน
 - 4.3 ปัญหาการใช้สื่อการสอน
5. เอกสารเกี่ยวกับการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ
 - 5.1 เอกสารเกี่ยวกับการฟัง
 - 5.2 เอกสารเกี่ยวกับการพูด

6. เอกสารเกี่ยวกับการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศ

6.1 การสอนทักษะการฟัง

6.2 การสอนทักษะการพูด

6.3 หลักและแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

7. การหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้

7.1 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการทดลอง

การวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียน

ขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก

ก่อนทดลองผู้วิจัยจะอธิบายให้นักเรียนทำอย่างตั้งใจและให้นักเรียนทำแบบทดสอบโดยการถาม-ตอบทีละคน จำนวน 30 ข้อ โดยให้เวลาในการทำประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำแบบทดสอบมาตรวจหาจำนวนข้อที่ถูกต้องเพื่อหาคะแนนทดสอบ และจะนำคะแนนแบบทดสอบไปหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยจะนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนที่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คน เพื่อทำการทดสอบความรู้ขั้นพื้นฐาน

การวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนทั้งขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็กและขั้นตอนทดลองภาคสนามใช้เวลาทั้งสิ้นรวม 2 สัปดาห์

การดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก

ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกำเนิดเพชร ต.เมือง อ.เมือง จ.เลย จำนวน 4 คน

ขั้นตอนทดลองภาคสนาม

ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย รวมทั้งหมด 8 คน โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง My name's Gogo. ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง What's his name? ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง She's my mother. ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง What's this? ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง Is That a tiger? ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง What colour is this? ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

สัปดาห์ที่ 7 เรื่อง What are they? ใช้เวลาในการทดลอง 1 คาบๆละ 50 นาที ผู้วิจัยจะให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนการเรียนการสอน แจ้งจุดประสงค์ของการเรียน ดำเนินการเรียนการสอน และทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อประเมินผล

การดำเนินการทดลองทั้งหมดใช้เวลาทั้งสิ้นรวม 1 ภาคการศึกษาที่ 2/2550 วิธีการทดลอง (Materials and Methods) วิธีการศึกษา (Research Methodology) เป็นการอธิบายวิธีการดำเนินการวิจัยซึ่งขึ้นอยู่กับ การวิจัยแต่ละประเภท

ผลการทดลองและวิจารณ์ผล

ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูน ของ Pearson ประกอบการเรียนการสอน ชุด “Gogo's Adventures with English” โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ รวมทั้งหมด 7 เรื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทั้งหมด โดยมีความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ความครบถ้วน ครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความกะทัดรัด ชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับภาพ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับเสียงประกอบ ความเหมาะสมของการนำเข้าสู่เนื้อหา ความเหมาะสมของการจัดเรียงลำดับเนื้อหา และประโยชน์ในการทบทวน ความรู้ความเข้าใจในบทเรียน

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดรวม ทำการทดลองในชั้นทดลองเพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบชุดรวมปรากฏว่า ระดับความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .238 – .723 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.369 – 0.915

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 3,4,6 ($\bar{x}$ =.6250, S.D.= .51755) รองลงมาคือข้อ 1,18,20,23,24 ($\bar{x}$ =.5000, S.D.=.53452) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 8,9,10,11,12,13,14,30 ($\bar{x}$ =.00000, S.D.= .00000)

ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการ์ตูน ของ Pearson ประกอบการเรียนการสอนโดยใช้สูตร E1/E2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็กจำนวน 4 คนมีประสิทธิภาพ 76.00/79.30 สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 75/75

ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการตูนของ Pearson ประกอบการเรียนการสอน โดยกลุ่มเป้าหมาย ชั้นทดลองภาคสนามจำนวน 8 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 78.0/79.60 สรุปได้ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 75/75

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกรณีกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent-Sample t-test or Paired Samples t-test) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปและอภิปรายผล

จากการสังเกต สอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึง ข้อดีและข้อเสียในการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการตูนประกอบการเรียนการสอนโดยสรุปดังนี้

ข้อดีในการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการตูนประกอบการเรียนการสอน ได้แก่

1. ภาพประกอบ เสียงและเนื้อหา สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ดี
2. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ ประโยค สำนวน และวลีต่างๆ ได้ดี
3. ช่วยให้ผู้เรียนรู้ถึงสถานการณ์จริงในการใช้สำนวนต่างๆ ได้ดี
4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงตามได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง
5. สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้โดยสะดวก และได้ผลดี

ข้อเสียในการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียการตูนประกอบการเรียนการสอน ได้แก่

1. สื่อมัลติมีเดียการตูนที่นำมาจากต่างประเทศมีความแตกต่างในด้านการออกเสียงและวัฒนธรรม
2. ภาพประกอบและเสียงอาจจะทำให้ผู้เรียนได้ให้ความสนใจในเนื้อหาเท่าที่ควร
3. ผู้เรียนไม่สามารถจดจำเนื้อหาต่างๆ ได้ในครั้งเดียวทำให้ต้องให้ดูซ้ำๆ หลายรอบ
4. ผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ในการดูซ้ำๆ โกลัศเหียงหลายรอบทำให้ต้องหากิจกรรมอื่นๆ มาแทรก

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้ คำร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดหลังการเรียนการสอน (E1) และคำร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E2) โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 75/75 เพื่อวัดพัฒนาการทักษะการฟัง - พูดภาษาอังกฤษของกลุ่มเป้าหมายพบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 78.0/79.60 น่าจะมาจากองค์ประกอบหลายประการดังต่อไปนี้

1. สื่อมัลติมีเดียการตูนของ Pearson ผู้วิจัยได้นำสื่อมัลติมีเดียที่มีความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ความครบถ้วน ครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความกะทัดรัด ชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับภาพ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับเสียงประกอบ ความเหมาะสมของการนำเข้าสู่เนื้อหา ความเหมาะสมของการจัดเรียงลำดับเนื้อหา และประโยชน์ในการทบทวนความรู้ความเข้าใจในบทเรียน รวมทั้งความสอดคล้องด้านรูปแบบและการนำเสนอ การสร้างความสนใจ ความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอ การลำดับขั้นตอนการนำเสนอ คุณภาพของภาพ ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ความเหมาะสมของสีตัวอักษร คุณภาพของเสียง ความเหมาะสมของเสียงที่ใช้ประกอบ และเทคนิคการประกอบภาพและเสียง ตามที่นงลักษณ์ นันทโกวัฒน์ (2533) กล่าวว่า การนำสื่อที่ดีไปใช้ก็เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำกิจกรรมที่สอดคล้องมาใช้ร่วมกัน ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประทับใจ เกิดความสนใจอยากเรียน มีความรู้ที่สอดคล้องต่อวิธีการเรียนแบบใช้สื่อผสม พร้อมทั้งเกิดทักษะในภาคปฏิบัติ คือ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น และได้ผลตามเกณฑ์ภาคปฏิบัติที่กำหนดไว้ (มอญ ยอดมณี : 2527)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมัลติมีเดียฯ ที่นำมาใช้ทดลองเป็นการต้น ซึ่งเป็นภาพที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเสียงประกอบเป็นเสียงของเด็กที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และอยู่ในวัยใกล้เคียงกับผู้เรียน จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้พัฒนาการทักษะด้านการฟัง-พูดสูงขึ้น

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนต่อเนื่องสัมพันธ์ และสอดคล้องกับสื่อมัลติมีเดียฯ และใช้เวลาในการสอนให้เหมาะสมที่สุด เพราะปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การสอนภาษาอังกฤษ ประสบความสำเร็จคือ “ครูผู้สอน” ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ดีควรมีความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนได้อย่างเหมาะสม ผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน ประกอบบทเรียน และมีความสามารถในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ (วิไลพร ธนสุวรรณ, 2531 : 2-6) ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นประกอบด้วย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ทางพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้ผู้สอนมองเห็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องควบคู่ไปกับสื่อมัลติมีเดียฯ ได้อย่างเหมาะสมในแต่ละคาบ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินผล และนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เช่นเดียวกับในการทดลองการสอนในแต่ละคาบตั้งแต่การทดลองขั้นกลุ่มเล็กจนถึงขั้นทดลองภาคสนาม ผู้วิจัยได้ให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง เพื่อหาข้อดีและข้อเสีย ของการเรียนการสอนโดยการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียฯ ทั้งยังนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้นและเหมาะสมขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อมัลติมีเดียฯ การต้น

1. ในการพิจารณาเลือกสื่อมัลติมีเดียฯ ควรเลือกให้เหมาะสมกับบทเรียนและเนื้อหาที่ต้องการสอน
2. การใช้สื่อมัลติมีเดียฯ การต้นประกอบการเรียนการสอน เป็นวิธีการใช้สื่อที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นแต่ผู้สอนควรคำนึงถึง ความสอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนไทยด้วยเช่นกัน
3. ผู้สอนควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้าคือ ดูสื่อมัลติมีเดียฯ ล่วงหน้าหลายๆรอบเพื่อจะได้เน้นในเรื่องที่ต้องการสอน และควรทดลองทำการสอนก่อนสอนจริงเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องต่อเนื่องและตรงเป้าหมาย
4. การใช้สื่อมัลติมีเดียฯ การต้นควรจะให้เปิดให้นักเรียนดูซ้ำๆ หลายๆ รอบ เพื่อที่นักเรียนจะได้เกิดการเลียนเสียงและจำคำศัพท์ต่างๆ ได้
5. ผู้สอนควรมีกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายให้นักเรียนทำ และควรจะให้พักช่วงก่อนที่จะเปิดรอบต่อไป เพราะการเปิดติดต่อกันโดยไม่พักอาจทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและขาดความกระตือรือร้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การที่จะพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนมีหลากหลายวิธี ผู้สอนควรพิจารณาวิธีและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับผู้เรียนให้มากที่สุด
2. การพัฒนาสื่อหรือนำสื่อใหม่ๆ มาใช้ร่วมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและจดจำได้นาน
3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมในการจัดซื้อ สร้างหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน หรือเมื่อนำไปทดลองแล้วได้ผล ควรมีการเผยแพร่หรือใช้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ประกอบ ผลงาม ผู้อำนวยการที่ปรึกษา ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านก้านเค็ดเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย คณะครู นักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ให้สัมภาษณ์ จนวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีและขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ให้ทุนวิจัยจากกองทุนสนับสนุนวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีงบประมาณ 2550

เอกสารอ้างอิง

- บทสัมภาษณ์ . ชุตินา แก้วคำแสง : พนักงานตามภารกิจ สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา.
- บทสัมภาษณ์ . ปุณยวีร์ ศรีชู : ครูศศ.2 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 75 ช.วัชรพล รามอินทรา จ.กรุงเทพฯ.
- นงลักษณ์ นันทโกวัฒน์. (2533). การออกแบบสื่อผสมในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง “โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่สำคัญในท้องถิ่น” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. งานค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มอญ ยอดมณี. (2527). การสร้างสื่อประสมในการสอนวิชาความรู้พื้นฐานการวาดเขียนในเรื่องการเขียนภาพดอกไม้ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนกศิลปกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา.” งานค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชนี้เพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยว และการโรงแรม. ปริญญาโท กศม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิไลพร ธนสุวรรณ. (2530). เอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชา ED SEC 451. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- Finocchiaro, M S. “The Functional – Notional syllabus : Promise, Problems, Practice,”. in English Teaching Forum. 11-12 Apr, 1979.

การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส
ในเขตอำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2

THE PARTICIPATION OF TEACHERS IN MANAGEMENT
THE MILIEU FOR PROVIDING LEARNING IN EDUCATION
OPPORTUNITY SCHOOL UNDER TAK EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

พุฒิพงษ์ หวายคำ¹
Puttipong Waikham

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำนวน 281 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าเอฟ ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอยู่ในระดับมาก

Abstract

The objective of this research were to study and compare about the participation of teachers in management the milieu for providing learning in education opportunity school under Tak Educational Service Area 2 in the aspect of the working experience. The sample used in the study consist of 281 teachers. The instrument for data collection was a five rating scales questionnaire, percentage, means and standard deviation were employed for data analysis. To compare the participation of teachers in management the milieu for providing learning in education opportunity school under Tak Educational Service Area 2 in the aspect of

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา , วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, 2557

the working experience as the above five aspect with f-test. The results of the study as follows : 1) The participation of teachers in management the milieu for providing learning in education opportunity school under Tak Educational Service Area 2 . By considering as a whole at the high level and individual aspects at the highest means was the participation in the monitoring and evaluation. Secondly, at the moderate level was the participation in the action and decision and the lowest means was the participation in the planning. 2) The results of comparing the participation of teachers in management the milieu for providing learning in education opportunity school under Tak Educational Service Area 2 in the aspect of the working experience. By the whole and individual aspects, it did not differently at the high level.

บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความก้าวหน้าเจริญรุ่งเรืองและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของตนเอง ประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และได้แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายการจัดการศึกษา ตามมาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24(5) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ดังที่ทองคุณ หงส์พันธุ์ (2540, หน้า 12) กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมมีหน้าที่จัดการศึกษาในลักษณะมวลประสบการณ์ทั้งหลายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทเรียนปรับลักษณะนิสัยหรืออาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก โดยมีองค์ประกอบหลักได้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรหลักสูตร แบบเรียน สื่อ อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาจิตใจต้องใช้สื่อสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ วิภาเพ็ญ เจียสกุล (2550, หน้า 1) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนต้องดูแลอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม บรรยากาศการเรียนการสอนและการทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางความคิด จิตใจตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประสงค์ หากสถานศึกษาไร้ระเบียบ สกปรก ไม่สะดวกในการทำงาน ไม่ปลอดภัยก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง และจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน นักเรียนใช้เวลาเรียนรู้และอยู่ในโรงเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาช่วงกลางวัน จึงจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ มีจินตนาการ

มีความคิดสร้างสรรค์ มีผลต่อการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2543, หน้า 1) ได้กล่าวถึงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนว่าเป็นสภาวะอันเกิดจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและส่งผลถึงความรู้สึกที่ดีของบุคคล เป็นสถานการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่เป็นภาพสะท้อนที่มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีจะทำให้ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ สบายใจอยากมาโรงเรียน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจทำงานอย่างเต็มที่ มีความสุขและส่งผลทำให้คุณภาพของการศึกษามีประสิทธิภาพได้ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากมาโรงเรียน ขาดความเชื่อถือ ขาดความเห็นใจความเกรงใจ ขาดความร่วมมือช่วยเหลือต่อกัน ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่มีขวัญกำลังใจจะส่งผลเสียต่อโรงเรียน ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมทั้งการร่วมคิดวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินติดตามผลและร่วมปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนเสมือนเป็นบ้านหลังที่สองของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ชีวิตในโรงเรียนเป็นเวลาหลายชั่วโมงในแต่ละวัน โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้คล้ายกันหรือดีกว่าที่บ้าน โดยตอบสนองความต้องการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา ดังนั้น ในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดและปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนและความเป็นอยู่ของนักเรียนตลอดจนครูอาจารย์ในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนรักและภูมิใจในโรงเรียนของตน มีการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีระเบียบ รักสวยรักงามและมีวินัย และเพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เป็นตัวอย่างแก่ชุมชนจากลักษณะและความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จึงกล่าวได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนทุกระดับจะต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกในโรงเรียนเพราะสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของทุกคนที่เป็นสมาชิกของโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ดี มีความเหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่นที่จะเป็นการช่วยเหลือ ส่งเสริมให้สมาชิกเติบโตและพัฒนาไปในทิศทางที่ดีที่พึงประสงค์ได้

จากความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอแม่สอด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาในการนำไปประกอบพิจารณาตัดสินใจวางแผนและดำเนินการพัฒนาจัดแหล่งเรียนรู้และรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม และปลอดภัยโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 โดยมีการดำเนินการ 4 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- 1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 948 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (ปกรณัม ประจักษ์บาน, 2552, หน้า 118-119) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 281 คนจากนั้นเทียบสัดส่วนในแต่ละชั้นแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 จำนวน 281 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 84.30 เป็นเพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 85.05 และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20

2. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน ปรากฏดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง คือ ข้อที่ 1 ร่วมพิจารณาจัดทำนโยบายเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง คือ ข้อที่ 2 ร่วมกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง คือ ข้อที่ 2 ร่วมใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่งคือ ข้อที่ 6 ร่วมเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน จากการทดสอบสมมติฐานด้วย F – test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม พบว่า ประสบการณ์การทำงานมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่อยู่มานาน ไม่ได้โยกย้ายออกจากพื้นที่ ดังนั้นจึงมีความเข้าใจกัน และให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ศศิรดา แพงไทย อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน ดร.สุชาติ บางวิเศษและนายเฉลิม ผิวอ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยกะโหลก ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

เอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา.

กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.

กรรณิกา กิ่งทอง. (2547) วรรณคดีของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

จิรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

การศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน สารนิพนธ์ กศ.ม. , มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ

ชูชาติ พ่วงสมจิตต์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน

กับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ค.ด. , จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ทวิท ระโหฐาน. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. , มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์. ฉะเชิงเทรา.

ธนวรรณ สมชื่น. (2548) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ,

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

นัฐยาพร ดุษดี. (2545). การศึกษาสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ประจวบ ชำนิประศาสน์. (2532). งานเกี่ยวกับบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ:

โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์).

ประจวบ สื่อประสาร. (2542). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนขยายโอกาส

ในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ,มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพฯ.

ศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์
ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม

Requirement model and Application of Enterprise resource planning for human
resource management in wholesale Business of small enterprise

พิมพ์พิน คำเพ็ง¹
Pimpin Khamphang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษารูปแบบความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม และ 2) เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็น open source ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษาความต้องการ รูปแบบ คือ การวิจัยเชิงสำรวจโดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการ จำนวน 15 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการที่พอใจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสำรวจกับกลุ่มผู้ประกอบการประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม จำนวน 269 กลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ด้านข้อมูลพื้นฐาน ด้านเงินเดือน หลังจากนั้นได้นำมาประยุกต์ใช้กับ Soft Ware Ofbiz ซึ่งเป็น Open Source ช่วยในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผลจากการประเมินระบบพบว่า ผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจในระดับมาก

คำสำคัญ : ความต้องการ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ธุรกิจการค้าส่ง วิสาหกิจขนาดย่อม

ABSTRACT

The purposes of research were to 1) study the requirement model of enterprise resource planning for human resource management in wholesale business of small enterprise, 2) and application of the enterprise resource planning for human resource management in open source as in wholesale business of small enterprise. The research methodology used in the study, an exploratory research, was used to conduct in-depth interviews with 15 groups of samples. It was intended to find out whether the requirement was satisfied. The information to obtained was used to create a survey with a group of 269 samples of business of small enterprise. The research found that the requirement model of the enterprise resource planning for human resource management includes the Master Data and Budgets. After the application of

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

software ofbiz, an open source helped administer human resource management. The results from the evaluation showed that users' satisfaction was at high levels.

Keywords : Requirement, Enterprise Resource Planning, Human Resource Management, Wholesale Business, Small Enterprise.

บทนำ

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับทุกองค์กร เพราะต้องทำงานมุ่งกลยุทธ์พร้อมกับการมุ่งถึงการได้มาซึ่งการจัดให้ระบบการทำงานประจำวันที่ใช้มีประสิทธิภาพทันสมัย และสามารถให้ระบบการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายได้มากขึ้นในการจัดวางระบบงานโดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีทางด้านสารสนเทศเข้ามาใช้ในการทำงานจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จจากการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และส่งผลให้ HR เป็นอิสระจากงานด้านธุรการพร้อมทั้งยกระดับด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในองค์กร โดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องทุ่นแรง HR จะสามารถแสดงบทบาททางด้านการบริหารได้มากขึ้นในการลดต้นทุนที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษ ความเร็วในการทำงานทำให้สามารถสร้างขยายงานใหม่ขึ้นแทนได้หรือมีเวลาเหลือมากขึ้น เพื่อตอบสนองและรองรับความต้องการในการทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ขององค์กร ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละส่วนงานหรือแต่ละฝ่ายขององค์กรนั้น (Human Resource, 2550) เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงคือ โปรแกรมทางด้านการวางแผนทรัพยากรขององค์กร หรือ เรียกว่า **Enterprise Resource Planning** คำว่า ERP นี้ความหมายทางทฤษฎีคือ เป็นการรวบรวมกระบวนการทางธุรกิจตลอดจนเชื่อมโยงโปรแกรมประยุกต์ต่างๆ ของแต่ละส่วนงานเข้าเป็นระดับองค์กร โดยมีข้อมูลที่จัดเก็บไว้เพียงแห่งเดียว เป้าหมายของ ERP เพื่อรวบรวมแง่มุมทางธุรกิจต่างๆ เช่น งานวางแผน (Planning) งานผลิต (Production)งานขาย (Sale)งานทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource)และงานบัญชีการเงิน (Accounting/Finance) เชื่อมโยงข้ามส่วนงานต่างๆ เพื่อให้การใช้ข้อมูลร่วมกันจากฐานข้อมูลเดียวกัน มีการแบ่งปันเครื่องมือในการสร้างรายงานแก่ระดับบริหาร มีการใช้กระบวนการที่เป็นมาตรฐานร่วมกันและสนับสนุนการทำงานกระบวนการทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ข้อดีของการรวมข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน เพื่อให้ข้อมูลเดียวกันสามารถใช้ร่วมกันทั้งองค์กรได้ เช่น เมื่อพูดถึงข้อมูลลูกค้า ทุกส่วนงานจะต้องเข้าใจว่าข้อมูลลูกค้านั้นมีที่มาจากแหล่งเดียวกันเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงข้อมูลของลูกค้า ไม่ว่าจะเกิดจากส่วนงานไหน ส่วนงานอื่นๆ ที่ต้องนำข้อมูลลูกค้าไปใช้ จะต้องรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย เป็นต้น ประโยชน์ที่ได้รับคือ กำจัดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ลดการบำรุงรักษาระบบ ลดโอกาสที่ข้อมูลไม่ถูกต้องลง และลดแหล่งจัดเก็บข้อมูล (ชัยยงค์ วงศ์ชัยสุวัฒน์, 2546) “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 อธิบายถึง กิจการค้าส่ง หมายความว่า ครอบคลุมถึง การให้บริการเกี่ยวกับการค้า โดยที่การค้าส่ง การขายสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้แก่ ผู้ค้าปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม งานพาณิชย์กรรมสถาบัน ผู้ใช้ในงานวิชาชีพ และรวมทั้งการขายให้แก่ผู้ค้าส่งด้วยตนเอง การค้าในที่นี้มีความหมายรวมถึง การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการซื้อขาย สถาบันบริการน้ำมัน และสหกรณ์ ผู้บริโภค ซึ่งผู้ประกอบการ SMEs หลายๆแห่งตระหนักถึงเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือทางการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์สามารถช่วยอำนวยความสะดวกและลดปัญหาในการดำเนินธุรกิจได้มากกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถลงทุนได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้นการเลือกใช้เทคโนโลยีจึงต้องเลือกให้ตรงและ

สอดคล้องกับความต้องการ ในการใช้งานให้มากที่สุดด้วย เช่น การนำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรและกระบวนการผลิตหรือควบคุมคุณภาพการผลิตลดความสูญเสียในกระบวนการต่างๆให้เหลือน้อยที่สุดธุรกิจขนาดกลางและย่อม โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาองค์กรในด้าน ระบบคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ระบบเครือข่าย ระบบฐานข้อมูล โปรแกรมประยุกต์ที่ช่วยในการจัดการ ดำเนินการทั้งทางด้านเอกสารและการวิเคราะห์ เริ่มมีบทบาทในธุรกิจขนาดกลางและย่อมเพิ่มมากขึ้น รูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ใช้ในธุรกิจขนาดกลางและย่อมมีความหลากหลาย เช่น ใช้ซอฟต์แวร์ฐานข้อมูลในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ใช้ซอฟต์แวร์ช่วยควบคุมปริมาณสินค้าคงคลังรวมทั้งใช้ซอฟต์แวร์ในการควบคุมและลดความเสียหายในการผลิต (สมชาย นำประเสริฐชัย, 2544) ในการทำงานด้านทรัพยากรมนุษย์แต่ละองค์กรในประเภทธุรกิจค้าส่งในปัจจุบัน จะอาศัยการทำงานด้าน ประสิทธิภาพที่ทำงานมานานและจัดเก็บข้อมูลลงในกระดาน ซึ่งงานหลักๆ จะมี 6 ส่วน ดังนี้ 1. ระบบข้อมูลพื้นฐาน เป็นระบบที่จัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์กร จะเป็นพื้นฐานอย่างแรกในการกำหนดข้อมูล 2. ระบบเงินเดือน เป็นระบบที่ใช้ในการคำนวณการจ่ายเงินเดือนและค่าแรงคำนวณภาษีของพนักงาน 3. ระบบชั่วโมงการทำงาน เป็นระบบที่ใช้ในการบริหารและควบคุมเวลาในการทำงานและประมวลผลเวลา ระบบงานที่มีที่น่าสนใจ คือ การลาหยุด เป็นการบันทึกข้อมูลการลาหยุดและจะต้องทำสรุปเป็นรายงาน และ การทำงานล่วงเวลา เป็นงานการบันทึกข้อมูลการทำงานล่วงเวลาของพนักงานแต่ละคนและจะต้องทำสรุป 4. ระบบประวัติของพนักงาน เป็นระบบที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับพนักงาน เช่น ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการศึกษา ผลงานความสามารถ ข้อมูลครอบครัว ฯลฯ 5. ระบบการฝึกอบรม เป็นงานจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอบรม บรรยาย สัมมนา รวมถึงผู้เข้ารับการอบรมแต่ละครั้ง 6. ระบบการรับสมัครงาน เป็นระบบที่ใช้การออกรายงาน หรือแบบฟอร์มรายชื่อผู้สมัคร เพื่อนำไปใช้ในการสอบสัมภาษณ์ สามารถบันทึกรายละเอียดผลของการสัมภาษณ์ หรือผลของการทดสอบ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือก และสามารถโอนข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้าสู่ระบบกลาง โดยไม่ต้องทำการบันทึกข้อมูลใหม่

ระบบงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ เกิดขึ้นจากปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในการทำงานในระบบปัจจุบัน ความต้องการข้อมูลในระบบเดิมสร้างความยุ่งยากสำหรับวิธีการทำงานที่ทำการบันทึกข้อมูลด้านบุคคลด้วยระบบการทำด้วยมือ เพราะเวลาส่วนใหญ่มักถูกนำไปใช้กับการจดบันทึก การค้นหา การประมวลผล การสื่อสารสารสนเทศ และการเก็บรักษาข้อมูล นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ดังนี้ การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นมาตรฐาน ข้อมูลซ้ำซ้อนมาก และก้าวก่ายกันระหว่างหน้าที่การบริหารงานบุคคลที่มีอยู่ ข้อมูลขาดมาตรฐานทางสถิติ จากความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับโปรแกรมทางด้านการวางแผนทรัพยากรขององค์กรหรือ ERP มีบทบาทในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจในธุรกิจ SMEs จึงนำ ERP มาประยุกต์ใช้ องค์กรส่วนมากมักเผชิญก็คือ การไม่สนองข้อมูลด้านบุคคลให้ทันกับความต้องการที่จะใช้ในการดำเนินการหรือตัดสินใจปัญหาบางประการ (ธงชัย สันติวงษ์, 2535, หน้า 325) รวมถึงการไม่สามารถข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางการบริหาร (ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, 2544, หน้า 52) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคลควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะในปัจจุบันและอนาคต แนวโน้มของกระแสการบริหารระบบสารสนเทศทั่วทั้งองค์กรจะทวีความสำคัญยิ่งขึ้น (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2544, หน้า 5) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคลควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวความคิดในการศึกษารูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม เพื่อหาความต้องการให้ตรงกับความต้องการขององค์กรธุรกิจ และเพื่อศึกษาแนวคิดการพัฒนาระบบด้วย open source ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม
2. เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็น open source ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษา เพื่อทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อมในระดับผู้จัดการ หัวหน้าแผนก/ฝ่าย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดรูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม โดยมีหัวข้อประกอบในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 6 หัวข้อ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์
2. นำผลจากการศึกษาข้อ 1 มาประมวลแล้วกำหนดกรอบความคิดสำหรับการวิจัย
3. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา
4. สร้างแบบสัมภาษณ์ จากกรอบแนวคิด โดยออกแบบลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิดเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ แล้วจึงตรวจสอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นทำการสัมภาษณ์เชิงลึก กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 กลุ่มตัวอย่าง
5. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
6. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อมสำหรับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญให้ตรวจสอบเครื่องมือ และทำการปรับปรุงเครื่องมือ
7. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างไว้
8. วิเคราะห์แปลผลข้อมูล
9. ได้รูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม
10. วิเคราะห์และออกแบบระบบ
11. พัฒนาระบบ โดยใช้ JAVA กับ JSP
12. แก้ไขปรับปรุงโปรแกรมที่ผิดพลาด
13. ติดตั้งระบบ
14. ประเมินพึงพอใจ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ร้านสมพงษ์ โลหะกิจ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 11 กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ในระดับผู้จัดการ หัวหน้าแผนก/ฝ่าย โดยแบ่งกลุ่มเป็นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ในจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดนครสวรรค์

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์เชิงลึก ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก จำนวน 15 กลุ่มตัวอย่าง

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจหารูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการค้าส่ง ในจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดนครสวรรค์ ประชากรทั้งหมด 441 คน (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2550) ทำการจัดเก็บทั้งหมด 269 ตัวอย่าง ใช้วิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดสัดส่วนตามขนาดและจำนวนของบุคคลในแต่ละองค์กร ตามตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยมีระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5%

2.3 กลุ่มตัวอย่างการประเมินระบบ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ร้านสมพงษ์โลหะกิจ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 11 กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีกระบวนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือ จากการศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดตารางการเปรียบเทียบความสามารถของระบบ ERP

2. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบ สรุปผลเพื่อมาสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 15 กลุ่มตัวอย่าง

3. ทำการวิเคราะห์ผลของการตอบแบบสัมภาษณ์ โดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบคล้อยกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

4. จากนั้นทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยกับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าไปทดลอง (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

5. นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย แก้ไขปรับปรุง แล้วนำออกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 269 กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ออกไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 15 กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มตัวแทนที่มีบทบาทในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ส่วนในการส่ง

แบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์เพื่อส่งแบบสอบถามไปทางบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ของธุรกิจค้าส่ง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแนบส่งไปพร้อมกับชุดแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 269 ฉบับ และได้กลับคืนมา 244 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.7

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรในองค์กรด้วย Open Source จากการวิจัยข้างต้นได้รู้ระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และจากการสรุปผลแบบสอบถาม นำผลที่ได้มาวิเคราะห์และออกแบบระบบ เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการหลังจากสรุปผลของคำตอบในแบบสอบถาม ให้พัฒนาด้วย Open Source ERP ปรับปรุงโปรแกรมด้วย Ofbiz

3. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินระบบของผู้ใช้งานจาก ทักษิการประเมินความพึงพอใจนำมาสร้างแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับผู้ใช้ได้แก่ ร้านสมพงษ์โลหะกิจ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 11 กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแปลงคำตอบของแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในส่วนที่เป็นแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องรูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการดังกล่าวดังนี้

ระดับความสำคัญ 3 มีความพึงพอใจระดับ มาก

ระดับความสำคัญ 2 มีความต้องการและจำเป็น ปานกลาง

ระดับความสำคัญ 1 มีความต้องการและจำเป็น น้อย

ระดับความสำคัญ 0 ไม่มีความต้องการ

3. แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความต้องการและประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรธุรกิจประเภทการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม ศึกษา หลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำรวจและเปรียบเทียบตารางการทำงานของโปรแกรม ERP ที่มีการนำเสนอข้อมูล ERP Open source เพื่อกำหนดหัวข้อโดยเทียบเคียงหัวข้อและนิยามศัพท์ และได้พัฒนาโปรแกรมในรูปแบบของ Web Application ใช้ Ant เป็น Web Server และใช้ภาษา JAVA

ทำการศึกษาความต้องการของผู้ใช้โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการองค์กรธุรกิจประเภทการค้าส่งของวิสาหกิจขนาดย่อม ในการติดต่อกับฐานข้อมูล Postgresql ผ่านทาง Web Browser หลังจากการพัฒนาโปรแกรมได้ทดสอบและประเมินผลการใช้งานระบบกับผู้ใช้งานซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการของผู้ใช้โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการองค์กรธุรกิจประเภทการค้าส่งของวิสาหกิจขนาดย่อม พบว่า ในด้านข้อมูลพื้นฐาน มีการแบ่ง แผนก ฝ่าย พนักงานในบริษัทจะเป็นรายเดือนอย่างเดียวจะแบ่งไม่มาก โดยแยกตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีทั้งรายวันกับรายเดือนเท่านั้น มีการจัดแผนกเป็นสัดส่วน ด้านการเงินเดือนและค่าแรง เงินเดือนจะไม่คิดตามแรงงานขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด โดยไม่มีการทำ OT การจ่ายเงินก็เป็นรายวันและรายเดือน โดยบริษัทมีโปรแกรมเงินเดือนของบริษัทแม่ขายให้มาใช้อยู่แล้วกรอกข้อมูลเงินเดือนด้วยมือ ไม่มีการคิด OT เพราะทำการจ้างแบบรายเหมา ด้านชั่วโมงการทำงานมีการใช้ตัวสแกนนิ้วมือก่อนเข้าทำงาน มีการทำ OT หลังเลิกงาน ด้านประวัติมีการบันทึกประวัติตามกรมแรงงานกำหนดไว้ มีการบันทึกประวัติพนักงานทุกอย่างตามปกติเพราะทางบริษัทแม่ขายให้ลงประวัติ ด้านการอบรมส่วนใหญ่จะไม่มี การอบรม ที่บริษัทจะดำเนินการอบรมภายในบริษัท ด้านรับสมัครงานส่วนใหญ่ตรวจสอบพนักงานโดยบันทึกข้อมูลประวัติจากรัฐบาล แจ้งสวัสดิการแรงงาน ในเว็บไซต์จัดหางาน และเว็บไซต์พิษณุโลกดอทคอม

2. การศึกษารูปแบบความต้องการและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้ใช้โดยแบบสอบถาม พบว่ามีความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร 3 ด้าน คือด้านข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย มีความต้องการการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลพนักงาน มีการบันทึกรูปภาพได้ และสามารถดูรูปขยายได้ การกำหนดข้อมูลโครงสร้างขององค์กรได้ 5 ระดับไม่จำกัด เช่น แผนก ฝ่าย ตำแหน่ง มีการเก็บข้อมูล โรคประจำตัว งานอดิเรก กีฬาและความสามารถพิเศษ ด้านเงินเดือนมีความต้องการของข้อมูลประวัติพนักงานสามารถดึงมาใช้ในส่วนของ Payroll ได้อัตโนมัติ คำนวณเงินเดือนพนักงานได้ตามแผนก ฝ่าย ส่วน ตำแหน่ง ประเภทพนักงาน และทุกคน กำหนดรายได้/รายการหักเพิ่มเติม ได้ไม่จำกัด เช่น ค่าโทรศัพท์ ฟีดร่องรับการคิดคำนวณภาษีตามกรมสรรพากร กำหนดช่วงการคำนวณเงินเดือนได้ บันทึกข้อมูลรายการได้ รายการหัก ในการจ่ายเงินที่เป็นการจ่ายเงินประจำไว้ได้ บันทึกรายการได้/รายการหักให้พนักงานหลายคนพร้อมกันได้ ตามแผนก ฝ่าย ส่วน ตำแหน่ง แก้ไขปรับปรุงข้อมูลตารางภาษีได้เองตามสรรพากร กำหนดประเภทพนักงานในการคิดเงินเดือนได้ กำหนดจำนวนบุตรที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาเพื่อนำไปลดหย่อนภาษี ดูรายละเอียดการคำนวณเงินได้แต่ละเดือนของพนักงาน ดูยอดรวมรายได้ประจำงวดของพนักงาน แสดงรายละเอียดการจ่ายเงินได้ให้กับพนักงาน แสดงยอดเงินได้แต่ละงวดของพนักงานแต่ละคน และด้านประวัติมีความต้องการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน เก็บข้อมูลชื่อ อาชีพ ความสัมพันธ์ ที่อยู่ ของบุคคลอ้างอิง/บุคคลค้ำประกัน/บุคคลติดต่อฉุกเฉิน เก็บข้อมูลที่อยู่ของพนักงาน ได้ทั้งที่อยู่ปัจจุบัน ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ชื่อสถาบัน วุฒิกการศึกษา สาขา เกเรดเฉลี่ยเก็บข้อมูลคู่สมรส อาชีพ เบอร์โทรศัพท์ เพื่อสามารถติดต่อได้ เพิ่มข้อมูลได้ในหน้าจอประวัติพนักงานโดยไม่ต้องสลับหน้าจอ เป็นต้น

3. ความพึงพอใจในการใช้ระบบ ในส่วนผู้ใช้ทั่วไป มีความพึงพอใจในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

3.1 การประเมินความพึงพอใจด้านตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional Requirement Test) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าระบบที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความถูกต้อง ตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากน้อยเพียงใดพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้ทั่วไปและผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional Requirement Test) อยู่ในระดับมาก

3.2 การประเมินความพึงพอใจด้านความง่ายต่อการใช้ (Usability Test) เป็นการประเมินความพึงพอใจเพื่อดูว่าระบบมีความง่ายต่อการใช้งานมากน้อยเพียงใด พบว่าโดยภาพรวมผู้ใช้ทั่วไปและผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ระบบสารสนเทศสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านง่ายต่อการใช้ (Usability Test) อยู่ในระดับปานกลาง

3.3 การประเมินความพึงพอใจระบบด้านประสิทธิภาพ (Performance Test) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าระบบมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยภาพรวมผู้ใช้ทั่วไปและผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ด้านประสิทธิภาพ (Performance Test) อยู่ในระดับมาก

3.4 การประเมินความพึงพอใจระบบด้านความปลอดภัย (Security Test) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าระบบมีความปลอดภัยของข้อมูลมากน้อยเพียงใด โดยภาพรวมผู้ใช้ทั่วไปและผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ด้านความปลอดภัย (Security Test) อยู่ในระดับน้อย

3.5 โดยภาพรวมผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ด้านหน้าที่การทำงาน (Function Test) เป็นการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมเพื่อดูว่าระบบที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความถูกต้อง สามารถทำงานได้ตามหน้าที่ที่มีอยู่ในระบบมากน้อยเพียงใด พบว่าโดยภาพรวมผู้ใช้ทั่วไปและผู้จัดการข้อมูลมีความความพึงพอใจในการใช้ระบบ ด้านหน้าที่การทำงาน (Function Test) อยู่ในระดับมาก

สรุป อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม พบว่าผู้ประกอบการประเภทธุรกิจการค้าส่ง ในระดับผู้จัดการ หัวหน้าแผนก/ฝ่าย โดยแบ่งกลุ่มเป็นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ในจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดนครสวรรค์ จากประชากรทั้งหมด 441 คน มีความต้องการซอฟต์แวร์ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในส่วนของเงินเดือน และข้อมูลพื้นฐาน ที่สามารถจัดเก็บข้อมูลประวัติของพนักงานที่ครบถ้วน สามารถคำนวณเงินเดือนพนักงาน คำนวณภาษีประกันสังคม กำหนดรายได้เพิ่มเติม กำหนดค่าจ้างรายวันของพนักงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ (ธงชัย สันติวงษ์, 2542) ที่พบว่า ข้อมูลพนักงาน เป็นระบบที่บันทึกและรวบรวมข้อมูลของพนักงานในองค์กรทั้งหมด ทุกประเภทตั้งแต่พนักงานประจำ หรือพนักงานชั่วคราวที่มีการทำสัญญาว่าจ้างเป็นรายปี และข้อมูลเงินเดือนพนักงาน ข้อมูลที่เกี่ยวกับเงินเดือนที่พนักงานได้รับ ทั้งเงินเดือนตามปกติ ค่าล่วงเวลา ค่าโบนัส ค่าเบี้ยเลี้ยงพิเศษ นอกจากจะครอบคลุมการจ่ายทุกประเภทแล้ว ยังรวมถึงการหักเงินทุกประเภทอีกด้วย เช่น การหักเงินการกู้ยืมเงินบริษัท การหักเงินภาษีส่วนบุคคล การหักเงินประกันสังคม เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็น open source ในองค์กรประเภทธุรกิจการค้าส่ง ของวิสาหกิจขนาดย่อม พบว่าความพึงพอใจในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากร ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในด้านตรงตามความต้องการง่ายต่อการใช้ คุณค่าของสารสนเทศ หน้าที่การทำงานของโปรแกรม ประสิทธิภาพของโปรแกรม และความปลอดภัยของข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยส่วนนี้ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการค้าส่ง ในระดับผู้จัดการ

หัวหน้าแผนก/ฝ่าย จำนวน 11 คน โดยผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในภาพรวมต่อระดับความสำคัญ ความต้องการ และความคิดเห็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ในการสร้างระบบเงินเดือน และข้อมูลพื้นฐาน ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความคิดเห็นของประชากรเฉลี่ยมีความต้องการและจำเป็นมากในการนำมาสร้างระบบเงินเดือนและข้อมูลพื้นฐาน

ข้อจำกัด ในการพัฒนาโปรแกรมยังไม่สามารถ นำข้อมูลออกมาเป็นเอกสารอื่นๆ ได้ตามต้องการ โปรแกรมมีความยืดหยุ่นมากทำให้ผู้ใช้ไม่เข้าใจการทำงานของระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา วิสวธีรานนท์. (2548). **สู่การเป็นผู้นำในการใช้ ERP (Enterprise Resource Planning)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- เชื่อนสิริกิติ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **ERP2**. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2550, จาก http://www.sirikitdam.egat.com/sara/ERP/ERP2_meaning.doc
- ชลิตา ศรมณี และพูนศรี สงวนชีพ. (2522). **การบริหารบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2547). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: แชนพอร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2542). **การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 10)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2544). **การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ. (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ปิยะฉัตร ฤกษ์เย็น. (2547). **การใช้ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กร กรณีศึกษา บริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน)**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ม.ป.ป.). **ERP by utika**. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2550, จาก <http://www.mpa4you.com/Educations/ERP%20by%20utika.doc>
- Invancevich, John M. (1992). **Human resource management : foundation personnel**. (5th ed). Homewood, 11: Irwin.
- Mathis, Robert L and Jackson, John H. (2000). **Human resource management**. (9th ed). Cincinnati, OH : South – Western College Publishing.
- open source initiative. (n.d.). **Open Source initiative (OSI)**. Retrieved January 20, 2008, from <http://www.opensource.org/>.
- Tannenbaum, S.I. (1990). HRIS : User Group Implications. **Journal of Systems-Management**, 41(1), 27-32.

การพัฒนาระบบงานกิจกรรมคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

The Development system for Activities of Busine Admintstration and Liberal Arts.

ศิวณัฐ อินจิณา¹ พิมพ์ลักษณ์ พุ่มช่วย² จุฑาภรณ์ อิ่มทอง³ จักรพันธ์ วงษ์ฤกษ์⁴

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดสำหรับผู้จัดงานกิจกรรมหรืองาน อีเว้นท์ที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหรือผู้สนใจในงานของตนได้มากขึ้น และอำนวยความสะดวกแก่ผู้สนใจในการสืบค้นกิจกรรมที่ตนต้องการ ระบบนี้ถูกพัฒนาขึ้นบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์เซเวน ใช้โปรแกรมพีเอชพีมายด์แอดมินในการเก็บฐานข้อมูล และใช้โปรแกรมพีเอชพี ในการพัฒนาโปรแกรม

กรณีศึกษาการพัฒนาระบบงานกิจกรรมออนไลน์ เป็นระบบที่ช่วยประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมให้กว้างขวางขึ้น และช่วยให้ผู้สนใจสามารถการค้นหากิจกรรมที่ตนต้องการได้ โดยแบ่งกลุ่มผู้ใช้ออกเป็น 4 กลุ่มคือ ผู้ดูแลระบบ ผู้จัดงานกิจกรรม สมาชิก บุคลากรทั่วไป จากการประเมินผลโดยการตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ใช้งานสามารถสรุปผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการนำระบบมาใช้งานจริงส่วนมากเห็นด้วยในระดับดี

ผลจากการค้นคว้างานแบบอิสระนี้ทำให้ได้กรณีศึกษาระบบงานกิจกรรมออนไลน์สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ สามารถจัดการข้อมูลงานกิจกรรมในแต่ละหมวดหมู่และสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดของงานได้ สามารถบอกตำแหน่งสถานที่จัดงานโดยผ่านแผนที่กูเกิ้ล สามารถจัดเก็บงานกิจกรรมขึ้นขอไปใช้ได้ สามารถดูงานกิจกรรมบนปฏิทินได้

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบงานกิจกรรมคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

Abstract

This study is to expand marketing opportunities of event or activity organizers who would like to draw more attention of their targets and customers. The study also facilitates the people to a convenient access to a search engine for required activities. The system is developed on window 7 with PHPMY ADMIN Program to store the data and PHP Program to develop the program.

According to the case study of the system development of online activities it was found that the system helps announce activities to wider group of the targets and it enables people to search for the activities they would like to look at. Moreover, the system divides the users into 4 groups- the administrator,

The activity organizer, The member and the staff. The result of the user's assessment derived from questionnaires suggests that the level of satisfaction on the system in practical use is good.

The achieved result of the Is shows that the online activity system is able to serve the purposes that have been set the system is capable to manage the data of various activities based on its categories

¹ tui253144@gmail.com โทร 095-6298338

² เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สนง.คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มทร.ล้านนาตาก

³ ผู้ปฏิบัติงานบริหาร สาขาบริหารธุรกิจ มทร.ล้านนาตาก

⁴ อาจารย์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ มทร.ล้านนาตาก

and also add details of a particular activity. The program also shows the location of activity through Google Map and it is able to record a favourite event on the system calendar.

Keywords : The Development system for Activities of Business Administration and Liberal Arts.

บทนำ

การจัดกิจกรรมทางการตลาดเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการ เพราะนอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นยอดขายหรือสร้างกระแสให้เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่ง ทำให้สินค้าหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นได้รับการกล่าวถึง การจัดกิจกรรมให้เป็นที่สนใจและเป็นที่กล่าวขานกับทั้งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเพื่อนำสินค้า เป็นวิธีการของการตลาดเชิงกิจกรรมหรือเรียกได้ว่ากิจกรรมอีเว้นท์ ที่นับวันจะได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น กิจกรรมในรูปแบบการตลาดเชิงกิจกรรมจึงเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่เป็นจุดเด่นหลักในยุคปัจจุบัน ทำให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้มีโอกาสสัมผัสกับสินค้าอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมของผู้จัดงานให้กว้างขวางขึ้น
2. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการสืบค้นกิจกรรมที่ต้องการ
3. เพื่อลดการใช้กระดาษในการจัดเอกสาร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ระบบการสืบค้นข้อมูล eventpro 3.0 เป็นระบบสำหรับค้นหากิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งบนเว็บไซต์และผ่านแอปพลิเคชันมือถือด้วยเทคโนโลยีจีพีเอส ระบบซอฟต์แวร์บริหารจัดการธุรกิจงานอีเว้นท์แบบครบวงจร เป็นรูปแบบธุรกิจการประชาสัมพันธ์อีเว้นท์ โดยอาศัยหลักการบริหารงานลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management : CRM) ทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากข้อมูลการให้บริการระบบบริหารงานเบื้องหลังการจัดงานอีเว้นท์ มาเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์เชิงลึกที่สามารถเจาะกลุ่มตลาดตามความสนใจด้วยระบบการสืบค้นเชิงลึกสำหรับข้อมูลงานอีเว้นท์ผ่านเว็บไซต์ และการโฆษณาอิงตำแหน่งผ่านแอปพลิเคชันมือถือด้วยเทคโนโลยีจีพีเอส สำหรับการพัฒนากระบวนการสืบค้นอัจฉริยะนี้จะแบ่งเป็น 4 โมดูล ได้แก่

- (1) การสืบค้นเนื้อหาในข้อความ (Full-text Search)
- (2) การสืบค้นด้วยคำพ้องเสียง (Soundex Search)
- (3) การแก้ไขและแนะนำคำสืบค้นที่สะกดใกล้เคียง (Query Approximation)
- (4) การสืบค้นโดยใช้ข้อความเป็นภาษาธรรมชาติ (Natural Language Search)

ระบบการสืบค้นเชิงลึกที่นำมาพัฒนาต่อยอดนี้ ถูกออกแบบให้สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหรืออีเว้นท์ต่างๆ คล้ายกับระบบการสืบค้นทั่วไปด้วยการระบุชื่องาน คำที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจะระบุการสืบค้นแบบมีเงื่อนไข สามารถเลือกวันที่ หรือ สถานที่ของการจัดงานนั้นๆ ได้ นอกจากนี้ระบบยังสามารถแก้ไขและแนะนำคำสืบค้นที่สะกดใกล้เคียงเกี่ยวกับงานอีเว้นท์ที่ต้องการสอบถามได้อีกด้วย โดยจะจัดเก็บไว้ในพจนานุกรมและนำไปสร้างเป็นโครงสร้างข้อมูลแบบต้นไม้ เพื่อให้สามารถค้นหาคำที่สะกดใกล้เคียงกับคำที่

ต้องการสืบค้นคืนได้อย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่าจะการป้อนข้อมูลขณะสืบค้นจะสะกดผิด แต่ก็จะไม่ส่งผลต่อการสืบค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ เนื่องจากระบบจะสามารถแนะนำคำที่ถูกต้องสำหรับการค้นหาได้ ระบบงานนี้ช่วยลดต้นทุนการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจเอสเอ็มอี ที่มีงบการประชาสัมพันธ์อีเว้นท์จำกัด และยังเพิ่มโอกาสทางการตลาดสำหรับผู้จัดงานอีเว้นท์ขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้สนใจในงานของตนได้ตามต้องการ (วิลาส ฉ่ำเลิศวัฒน์, 2554)

2. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงการสื่อสารที่ปรากฏบนปฏิทิน : การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงลักษณะบทบาทหน้าที่เชิงการสื่อสารที่ปรากฏบนปฏิทินและวิธีการสื่อความหมายผ่านสื่อปฏิทิน วิธีการศึกษาใช้วิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏบนปฏิทิน ผลการวิจัยพบว่า ปฏิทินในปัจจุบันได้มีบทบาทหน้าที่เชิงการสื่อสารในสอง ลักษณะคือ บทบาทหน้าที่ดั้งเดิมในฐานะเป็นสื่อเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวันเวลา และบทบาทหน้าที่ในการเป็นสื่อเพื่อการสื่อสารตามเจตนารมณ์ของผู้ผลิต วิธีการสร้างความหมายผ่านสื่อปฏิทินได้ถูกสร้างขึ้นโดยมีหลักการ 2 ประการ คือ วิธีการนำเสนออย่างมีอรรถรสของการสื่อสาร โดยออกแบบปฏิทินให้มีความสวยงามแปลกตา การใช้ภาพและข้อความที่เร้าอารมณ์ การให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และวิธีการสร้างความหมายในเนื้อหาสาระ โดยการอ้างอิงบริบททางสังคมการใช้รหัสภาษา และสัญลักษณ์ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ผลิตปฏิทินและผู้รับปฏิทิน (ศิริพร วีระโชติ, 2547)

3. เว็บไซต์ WiKalenda.com เป็นแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่รวบรวมและโปรโมทงานแสดงสินค้า การท่องเที่ยว ธุรกิจ การจัดประชุม และนิทรรศการ ผ่านสื่อออนไลน์ ตลอดจนคอนเทนต์หลากหลาย สำหรับสมาชิกในเว็บไซต์สามารถสร้างโปรไฟล์และปฏิทินส่วนตัวขึ้นได้ นอกจากนั้นปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น และเพิ่มช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ Facebook และ Twitter ซึ่งเป็นช่องทางที่สามารถอัพเดทข้อมูลข่าวสารต่างๆ กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเข้าถึงและตอบสนองไลฟ์สไตล์นักธุรกิจและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากยิ่งขึ้น นับเป็นยุทธศาสตร์ที่จะมีส่วนช่วยกระตุ้นส่งเสริมธุรกิจการจัดงานแสดงสินค้าการจัดประชุม นิทรรศการอีเว้นท์ การส่งออกและการท่องเที่ยวของประเทศไทยผ่านทางสื่อออนไลน์ฟังก์ชันการใช้งานของ WiKalenda.com ได้นำเอาเทคโนโลยีของ Web2.0 และการสร้างชุมชนออนไลน์ (Online Social Network) มาใช้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุดมีใจจำกัดอยู่เพียงในวงแคบเท่านั้น เป็นการขยายวงกว้างการรับรู้และมีส่วนร่วมในการขยายตลาด รวมถึงการประชาสัมพันธ์การจัดงานแสดงสินค้าและการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยมสูงสุดผ่านการตลาดออนไลน์ (ViralMarketing) ถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการสร้างกระบวนการรับรู้และเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมให้เกิดขึ้นภายในระยะเวลาอันสั้นได้อย่างรวดเร็ว โดยเนื้อหาสำคัญประกอบไปด้วยข้อมูลแนะนำงานและกิจกรรมสำคัญที่จัดขึ้นในประเทศไทยและข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในทุกไลฟ์สไตล์โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 5 หมวดหลัก ได้แก่ งานอีเว้นท์ (Event) การจองตั๋ว (Ticket) การท่องเที่ยว (Travel) ไลฟ์สไตล์ (After Work) และกิจกรรม (Activities) ที่ตอบสนองไลฟ์สไตล์และเทรนด์ให้กับผู้เข้าชมและนักท่องเที่ยวในทุกรูปแบบอย่างครบครัน (วลัยลักษณ์ ชัยวัฒน์, 2552)

4. ระบบปฏิทินกิจกรรม (E-calendar) สำนักบริการคอมพิวเตอร์ ได้พัฒนาระบบปฏิทินกิจกรรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยได้รับทราบข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบปฏิทินกิจกรรมอิเล็กทรอนิกส์นี้ได้นำเข้ามาใช้ทดแทนการจดบันทึก ซึ่งในเป็นสิ่งสำคัญที่แต่ละองค์กรหรือหน่วยงานควรมี เพื่อใช้ในการนัดหมายประชาสัมพันธ์ สามารถลดเวลาในการโทรศัพท์สอบถามเวลานัดหมายกันได้มาก โดยผู้ใช้สามารถดูและสืบค้นข่าว

กิจกรรมต่าง ๆ ตามรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และตามช่วงเดือน/ปี ที่กำหนด ในแต่ละหัวข้อกิจกรรมที่ต้องการได้ (นิรันดร์ ทัพไชย, 2549)

5. การพัฒนาระบบปฏิทิน : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีการพัฒนาโปรแกรมปฏิทิน (Program Calendar) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับงานกิจกรรมคณะทันตแพทยศาสตร์ ในการใช้เพื่อลงรายการปฏิทินกิจกรรมและแจ้งเตือน ซึ่งเดิมโปรแกรมนี้อาจมีลักษณะการใช้งานที่ยังไม่สมบูรณ์ ทางผู้พัฒนาจึงได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมความสามารถของโปรแกรมปฏิทิน (Program Calendar) ให้มีการแจ้งเตือนกิจกรรมหลังจากที่ได้มีการใส่กิจกรรมลงไปปฏิทิน และเตือนกิจกรรมล่วงหน้าหนึ่งวันก่อนการจัดกิจกรรมผ่านทาง PSU-MAIL ซึ่งการแจ้งเตือนกิจกรรมทันทีหลังจากที่มีการเพิ่มกิจกรรมนั้น เพื่อแจ้งให้บุคลากรทราบล่วงหน้าว่าในช่วงเวลาดังกล่าว ทางคณะได้มีการจัดกิจกรรมขึ้น ทำให้บุคลากรสามารถเตรียมตัวในการร่วมกิจกรรม และเพื่อให้บุคลากรท่านอื่นที่ต้องการจะจัดกิจกรรมในช่วงเวลาเดียวกัน สามารถเปลี่ยนแปลงเวลาในการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม หากเวลาในการจัดกิจกรรมตรงกัน ส่วนการแจ้งเตือนกิจกรรมล่วงหน้าหนึ่งวันนั้น เพื่อเป็นการเตือนให้บุคลากรทราบว่าในวันถัดไปบุคลากรต้องเข้าร่วมกิจกรรมอะไรบ้าง นอกจากนี้ผู้ที่ทำหน้าที่เพิ่มกิจกรรมนั้นจะต้องมีการพิสูจน์ตัวตน (Authentication) ก่อนการใช้งาน โดยโปรแกรมจะทำการพิสูจน์ตัวตนผ่าน PSU-Passport เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคลากรของคณะทันตแพทยศาสตร์ และสามารถตรวจสอบได้ว่าใครเป็นผู้เพิ่มกิจกรรมเข้าสู่ระบบ ทำให้สามารถกลับไปสอบถามข้อมูลต่างๆ ได้ (ยุพเรศ บุญดิเรก, 2551)

วิธีการทดลอง

วิธีการวิจัย

1. ศึกษากระบวนการกิจกรรม รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำฐานข้อมูล โดยใช้ ซอฟต์แวร์ มายเอสคิวแอล (Mysql)
3. สร้างและพัฒนาโปรแกรม โดยใช้ Macromedia Dreamweaver CS5
4. ประเมินการใช้งานโดยผู้ใช้
5. ปรับปรุงระบบให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด
6. จัดทำเอกสารระบบ และคู่มือการใช้ระบบงาน

ผลการทดลองและวิจารณ์ผล

การศึกษานี้ได้เริ่มจากแนวคิดขั้นตอนการจัดกิจกรรมของธุรกิจในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมให้กว้างขวางขึ้น โดยให้ระบบนี้ทำงานผ่านโปรแกรมเบราว์เซอร์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากการรับรู้ข่าวสารหรือกิจกรรมของลูกค้ามีรูปแบบแตกต่างกันออกไป หลากหลายรูปแบบ และการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมโดยการประกาศกิจกรรม หรือการแจกเอกสารใบปลิว นั้นทำให้เข้าถึงลูกค้าในวงแคบ ทำให้ธุรกิจพลาดโอกาสที่จะเข้าถึงลูกค้ากลุ่มอื่นๆ ดังนั้น จึงเห็นว่าควรมีการจัดทำโปรแกรมเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งยังเป็นการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการกับปัญหา และข้อมูลเหล่านี้อย่างเป็นระบบ จะสามารถนำข้อมูลพื้นฐานเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับร้านอันจะก่อให้เกิดผลดีโดยรวมต่อไป

การศึกษานี้มีวิธีดำเนินการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาการจัดกิจกรรมของธุรกิจต่างๆ โดยศึกษาธุรกิจที่เคยมีการจัดงานกิจกรรม แล้วรวบรวมข้อมูล

ความต้องการ ปัญหาอุปสรรค ของระบบงานแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาออกแบบระบบสำหรับแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ระบบที่จัดทำสามารถทำการจัดเก็บข้อมูลงานกิจกรรม ข้อมูลธุรกิจ ข้อมูลสมาชิก พบว่าระบบที่จัดทำสามารถทำงานได้ถูกต้องเป็นที่พึงพอใจ ในการใช้งานของผู้ใช้ สามารถนำไปใช้งานได้จริง ทำให้การดำเนินงานมีความถูกต้องและรวดเร็วขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบระบบ ได้เลือกใช้ผังบริบทในการออกแบบภาพรวมของระบบแสดงให้เห็นระบบงาน ส่วนของข้อมูลระบบและผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ แผนภาพกระแสข้อมูลหรือขั้นตอนการดำเนินงานของระบบผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ รวมถึงการไหลเข้าและออกของข้อมูลจากกระบวนการต่าง ๆ ของการทำงานในระบบ

สำหรับการจัดทำระบบงานกิจกรรมออนไลน์ จัดทำขึ้นบนระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์เซเว่น (Windows7) โดยใช้ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอลเป็นตัวจัดการฐานข้อมูลใช้ภาษาพีเอชพี (PHP 6.0) และโปรแกรมจาวา (JAVA 6.0) ใช้ในการเขียนเอแจค (AJAX) เป็นภาษาที่ใช้ในการพัฒนา

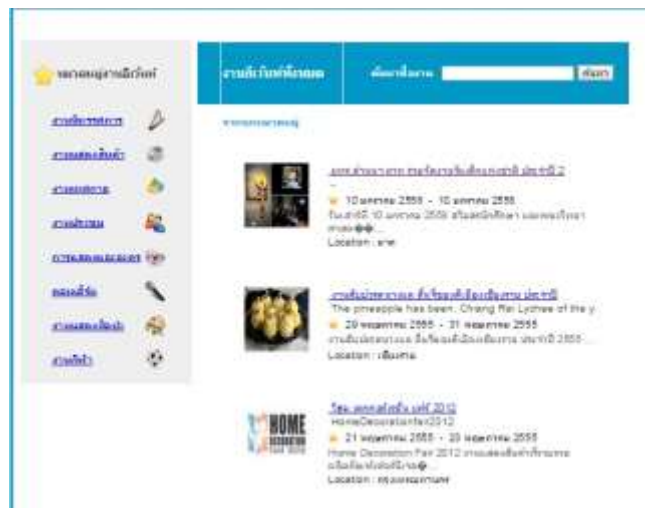
ตารางที่ 1.1 หน้าระบบงานกิจกรรมคนละ

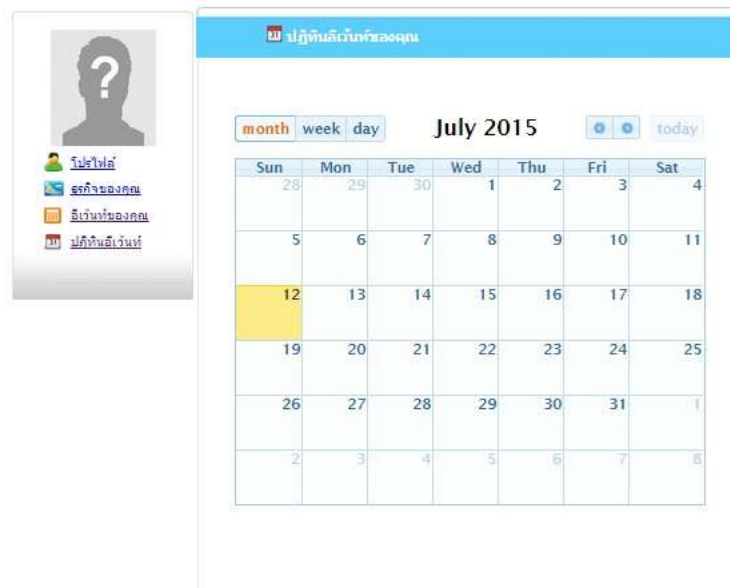

ตารางที่ 1.2 หน้าจอ ล็อกอินเข้าระบบ

ตารางที่1.3 เงื่อนไขของการสมัครเป็นสมาชิก

ตารางที่ 1.3 หน้าจอหลักของ admin

สรุป

ในบทนี้จะกล่าวถึงการประเมินผลและการสรุปผลการศึกษาของระบบงานกิจกรรมออนไลน์เพื่อช่วยช่วยประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมและช่วยให้ผู้ที่สนใจสามารถการค้นหาและจัดเก็บกิจกรรมที่ต้องการได้ เมื่อผู้พัฒนาได้นำเอาระบบไปทดสอบกับผู้ใช้งานจริงและติดตามการใช้งานของโปรแกรม ผู้พัฒนาได้จัดทำการประเมินผลการใช้งานโปรแกรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประเภททุน R2S ชื่อ”โครงการวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบงานกิจกรรมคณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์” เป็นจำนวนเงิน 15,000 บาท โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 12 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 31 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 วิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองคณบดีคณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานคณะกรรมการรวมทั้งแหล่งข้อมูลต่างๆจากคณาจารย์คณะกรรมการฯ ที่ได้ค้นหาข้อมูลและขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาผ่านทางสื่อต่างๆ

ผู้จัดทำจึงขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณท่านอาจารย์จักรพันธ์ วงศ์ฤกษ์ดี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ นักวิจัยพี่เลี้ยง โครงการพัฒนาระบบงานกิจกรรมคณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์ ที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยและช่วยให้คำปรึกษาต่างๆ เกี่ยวกับการทำโครงการวิจัย ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก ที่เป็นสถานศึกษาที่ให้ความรู้ตลอดจนการทำโครงการวิจัยและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต่างๆ อย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่ได้สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาที่ดีเสมอมา รวมทั้งได้ให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้และขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัย ทุกๆ ท่านที่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ด้วยและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์กับท่านผู้ที่สนใจไม่มากนักน้อย

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ ภัคดีพัฒนกุล. (2547). **คัมภีร์ PHP**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท เคทีพี คอมพ์ แอนด์คอนซัลท์ จำกัด.
- กิตติ ภัคดีพัฒนกุลและจำลอง คุรุอดสาหะ. (2545). **คัมภีร์ระบบฐานข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : บริษัท เคทีพี คอมพ์ แอนด์คอนซัลท์ จำกัด.
- กิตติศักดิ์ เจริญโกณนท. (2548). **คู่มือเรียนเขียนเว็บอ็อบเจกต์ด้วย PHP5**. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัคเชส มีเดีย จำกัด.
- งามนิจ อาจอินทร์. (2542). **การเขียนโปรแกรมบนเว็บ Web Programming**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : หจก. ขอนแก่นการพิมพ์.
- พันจันทร์ ธนวัฒนเสถียร, ธารา วงศ์ศิริสิน. (2546). **Web Page ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัคเชส มีเดีย จำกัด
- วรรณิการ์ เนตรงาม. (2544). **พื้นฐานการเขียนสคริปต์และสร้าง Web Application ด้วย PHP & MySQL**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ อินโฟเพรส.
- สาธิต ชัยวิวัฒน์ตระกูล. (2547). **เติมเทคนิค MySQL ให้เต็มประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท วิตต์ กรุ๊ป จำกัด.
- อนรรฆณ์ คุณมณี. (2553). **Basic & workshops PHP + AJAX**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2545). **การวิเคราะห์และออกแบบระบบ System Analysis and Design**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ
บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ
Factors Affecting on Aircraft Weight and Balance Operations of Lufthansa
Services (Thailand) Ltd.

ศิษฏทัศน์ กรสุวรรณ¹ ผศ.ดร.รพีพร ศรีจำปา²
Sittas Kornsuwan and Asst. Prof. Rapeeporn Srijumpa

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศของบริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ ที่ให้บริการภาคพื้นดินควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศแก่สายการบินต่างๆ (2) ศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา การปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศของบริษัท

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ พนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ จำนวน 40 คน โดยมาจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Method) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ 5 ระดับ

จากการศึกษาพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 22 - 34 ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท สถานภาพโสด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่างต่ำกว่า 3 ปี (2) ข้อมูลเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ข้อกำหนดตามกฎหมายระเบียบและข้อจำกัดของสายการบิน ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (3) ปัญหาที่พบคือค่าตอบแทน และสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม สวัสดิการด้านสุขภาพ โดยเสนอแนะให้เพิ่มค่าตอบแทน เพิ่มตรวจเช็คอวัยวะที่ได้รับผลกระทบจากการทำงาน ปรับปรุงสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ

คำสำคัญ : งานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ / บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส ไทยแลนด์ / ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน มหาวิทยาลัยนครพนม iamsittas@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม dr.rapeeporn@gmail.com

ABSTRACT

The purposes of this independent study “Factors Affecting on Aircraft Weight and Balance Operations of Lufthansa Services (Thailand) Ltd” were to (1) study factors affecting on aircraft weight and balance operations of Lufthansa Services (Thailand) Ltd. that provided ground handling to other airline customers (2) to study problems and propose operational development guidelines for load controllers of Lufthansa Services (Thailand) Ltd.

The population in this study was a number of 40 load controllers of Lufthansa Services (Thailand)Ltd. at Suvarnabhumi Airport selected by purposive sampling method. The instrument employed for data collection was a set of rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. Interpretation of the sample was conducted through 5 rating scale.

Findings from this study were as follows. Most of the samples were male, single and aged between 22-34. They earned bachelor degree. Their monthly income was between 15,000-25,000 baht. Their term of service was below 3 years. Overall information of factors affecting on aircraft weight and balance operations of Lufthansa Services (Thailand) Ltd. was at high level through the following ranking respectively; regulations and limitations of airlines, organization factor, operations factor, factors relating to load controllers and environment factors.

Their problems were underpaid and unpleasant work environment and health welfare. They proposed to increase payment, improve healthy work environment and annual check-up organs affected by operation.

Keyword : Aircraft Weight and Balance Operations/Lufthansa Services(Thailand) Ltd/Suvarnabhumi Airport

บทนำ

การปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ (WEIGHT AND BALANCE) นับว่ามีบทบาทที่สำคัญในธุรกิจการบิน เป็นงานที่ต้องการความชำนาญงานสูง มีความละเอียดซับซ้อน นอกเหนือจากการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยกับเที่ยวบินตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนด และปฏิบัติตามกฎหมายการบินอย่างเคร่งครัดแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการช่วยลดต้นทุนให้กับบริษัท มากเท่าที่จะทำได้โดยจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของเที่ยวบิน งานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศได้รับการมองจากบุคคลภายนอกว่า เป็นอาชีพที่ทำรายได้สูง แต่ในความเป็นจริง รายได้ของพนักงานงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศนั้น อยู่ในระดับที่น้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับความรับผิดชอบที่สูงลักษณะงานที่หนัก ทั้งในด้านสถานที่ทำงานและเวลาในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความกดดันสูง ซึ่งส่งผลให้เกิดอัตราการลาออกจากงานที่สูงตามไปด้วย นอกจากนี้ ความแตกต่างของพนักงานงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศแต่ละบุคคล ก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้ในฐานะที่ผู้วิจัย ได้เคยปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานควบคุมระวางบรรทุก จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ บริษัท ลูฟท์ฮันซ่า เซอร์วิสเชส

ไทยแลนด์ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางสำหรับ บริษัท ลูฟ ธานซ์ เซอร์วิส ไทยแลนด์ และผู้ประกอบการธุรกิจสายการบินต่างๆ นำมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของ บุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อให้ทุกเที่ยวบิน มีความปลอดภัย (Safety), ตรงต่อเวลา(Punctuality), และยังช่วยให้สายการบิน ไม่ต้องเสียรายจ่ายที่ไม่จำเป็น จากการที่เที่ยวบินล่าช้า (Economy)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศของบริษัท ลูฟ ธานซ์ เซอร์วิส ไทยแลนด์ ที่ให้บริการภาคพื้นดินควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศแก่สายการบินต่างๆ
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ ของบริษัท

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ (WEIGHT AND BALANCE)

การปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ (WEIGHT AND BALANCE) มีความจำเป็น ต่ออากาศยาน ก่อนออกปฏิบัติการบิน ทั้งทางทหาร และพลเรือน โดยพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทาง อากาศ จะต้องนำข้อมูลจากหลายหน่วยงานมาวิเคราะห์ วางแผน และประมวลผลตัวพนักงานควบคุมระวาง บรรทุก (Load Controller, Load Master) จะต้องผ่านการอบรม และการสอบ ตามข้อกำหนดของสายการบิน นั้นๆเพื่อให้ได้ ใบอนุญาต (Loadcontrol License) เมื่อมีการประมวลผลแล้ว และเห็นว่าเที่ยวบินนั้นมีความ ปลอดภัย พนักงานทำการคำนวณและส่ง Loadsheet ซึ่งแสดงถึง จุดศูนย์ถ่วง / น้ำหนักอากาศยาน ปริมาณ น้ำมัน จำนวนผู้โดยสาร/ลูกเรือ ไปให้นักบิน ทั้งนี้เพื่อนักบินจะทราบข้อมูลจาก Loadsheet ว่าอากาศยานที่จะ ออกไปทำการบินนั้น มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการทำการบิน (อ้างอิงจากwww.faa.gov/ regulations_policies/handbooks_manuals/aircraft /faa-h-8083-1a.pdf)

แนวคิดเรื่องปัจจัยมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สำหรับแนวคิดเรื่องปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพหรือปัจจัย ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน นั้น มีนักทฤษฎีหลายท่านได้ทำการศึกษาและสรุปเป็นปัจจัย สำคัญๆ ที่น่าสนใจดังนี้

Becker and Neuhauser (1975 อ้างถึงใน โสฬส ปัญจะวิสุทธ์, 2541) ได้เสนอ ตัวแบบจำลอง เกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร (Model of Organization Efficiency) โดยกล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากจะพิจารณาถึงทรัพยากร เช่น คน เงิน วัสดุ ที่เป็นปัจจัยนำเข้า และผลิตผลขององค์กร คือการบรรลุ เป้าหมายแล้วองค์กรในฐานะที่ เป็นองค์กรในระบบเปิด (Open System) ยังมีปัจจัยประกอบอีกดงแบบจำลองใน รูป สมมติฐานซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. หากสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กรความซับซ้อนต่ำ (Low Task Environment Complexity) หรือมีความแน่นอน (Certainly) มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ ในการทำงานขององค์กรอย่าง ละเอียดถี่ถ้วน แน่ชัดจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของ องค์กรมากกว่าองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมในการทำงาน ยุ่งยากซับซ้อนสูง (High- Task Environment Complexity) หรือมีความไม่แน่นอน (Uncertainly)
2. การกำหนดระเบียบปฏิบัติชัดเจนเพื่อเพิ่มผลการทำงานที่มองเห็นได้มีผลทำให้ประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

ข้อกำหนดสากลสำหรับการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศ

องค์การหลักที่จัดทำข้อกำหนดสากลสำหรับการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศมี 2 ส่วน ได้แก่ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization หรือ ICAO) และ สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association หรือ IATA) จัดทำ "กฎเกณฑ์การกำกับดูแลสินค้าอันตรายของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ" (IATA Dangerous Goods Regulation หรือ IATA-DGR) โดย ICAO เป็นองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลภายใต้การสหประชาชาติซึ่งออกกฎระเบียบมาตรฐานต่างๆ เกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศซึ่งรัฐภาคีสมาชิกมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม ส่วนองค์การเอกชนระหว่างประเทศ IATA เป็นสมาคมของบริษัทสายการบินซึ่งออกกฎระเบียบมาตรฐานต่างๆ เกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศให้สมาชิกสายการบินต่างๆ ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น IATA-DGR จึงไม่มีสถานะเป็นกฎหมาย และผู้ขนส่งสินค้าอันตรายไม่มีพันธกรณีตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่ในทางปฏิบัติ หากผู้ขนส่งสินค้าอันตรายไม่ปฏิบัติตาม IATA-DGR ก็จะไม่สามารถส่งสินค้านั้นได้ เนื่องจากสายการบินจะไม่ยอมดำเนินการส่งสินค้านั้น นอกจากนี้ โดยทั่วไป IATA-DGR จะมีความสอดคล้องกับ ICAO อยู่แล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกเป็น การศึกษาในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งในรูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research Design) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือรับรองการศึกษาค้นคว้าจากวิทยาลัยการบินนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง บริษัท ลูฟฮันซ่า เซอร์วิส เซส ไทยแลนด์
2. ติดต่อบริษัท ลูฟฮันซ่า เซอร์วิส เซส ไทยแลนด์ เพื่อขอความร่วมมือในการอนุญาต แจกแบบสอบถาม ให้พนักงานควบคุมระวางบรรทุก ที่ปฏิบัติงาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
3. ผู้ศึกษาเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนประชากรที่จะตอบแบบสอบถามโดยเจาะจงพนักงาน ควบคุมระวางบรรทุกบริษัท ลูฟฮันซ่า เซอร์วิส เซส ไทยแลนด์ ที่ปฏิบัติงาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 40 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การใช้สถิติแบบพรรณนาข้อมูล (Descriptive Statistic) โดยการวิเคราะห์แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปคุณลักษณะส่วนบุคคลและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุก
2. การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุก
3. กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้
 - 4.24 – 5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
 - 3.43 – 4.23 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก
 - 2.62 – 3.42 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง

- 1.81 – 2.61 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 22 - 34 ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท สถานภาพโสด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่างต่ำกว่า 3 ปี

1. ปัจจัยด้านองค์กร โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ที่บริษัทให้ค่าตอบแทนครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ และปัจจัยรองลงไปได้แก่ ทำงานโดยไม่วิตกกังวลว่าอาจจะถูกออกจากงาน บริษัทส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานเป็นทีม เมื่อเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงาน พนักงานได้รับการช่วยเหลือดูแลอย่างดีจากบริษัท และบริษัทมีสวัสดิการต่างๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ที่ได้รับมอบหมายงานให้ทำตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด และปัจจัยรองลงไปได้แก่ ได้ใช้ประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นประโยชน์ต่องาน ความอิสระในการใช้ความคิดและตัดสินใจได้เองในการทำงาน และได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ร่วมงานอื่นๆ ที่มีลักษณะงานคล้ายกัน

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมโดยพบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ที่สถานที่ทำงานของท่านจัดสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุ และปัจจัยรองลงไปได้แก่ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้มีอย่างพอเพียง สภาพดี เหมาะสมแก่การทำงาน สถานที่ทำงานของท่านมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ไม่คาดฝัน อุบัติเหตุหรือวินาศภัย สถานที่ทำงานของท่านมีการจัดวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการทำงาน และส่งเสริมทำให้ทำงานสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยพบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ที่การทำงานควบคุมระวางบรรทุกเป็นงานที่มีรายละเอียดมากและซับซ้อน และปัจจัยรองลงไปได้แก่ ความร่วมมือจากผู้ร่วมงานเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดความสำเร็จของหน่วยงาน ชีตความสามารถการทำงานของแผนกอื่นๆ รวมถึงหน่วยงานบริการภาคพื้นดิน ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยสนับสนุนการทำงาน มีผู้ที่จะปรึกษาได้เมื่อมีปัญหาที่เกิดจากการทำงาน กำหนดเวลาการปิดรับน้ำหนักสินค้า ที่มีความเหมาะสม ช่วยสนับสนุนการทำงาน มีความพอใจในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน และสามารถเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้อย่างเปิดเผย

5. ข้อกำหนดตามกฎหมายระเบียบและข้อจำกัดของสายการบิน โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ที่กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมระวางบรรทุกของสายการบินที่หลากหลาย มีรายละเอียดมากและแตกต่างกัน และปัจจัยรองลงไปได้แก่ กฎระเบียบเรื่องการขนส่งสินค้าอันตรายและสัตว์ที่มีรายละเอียดมากและมีข้อจำกัดในการขนส่ง กฎระเบียบและข้อจำกัดเรื่องน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของอากาศยานแต่ละแบบ (Allowed maximum weight) ที่แตกต่างกัน และความละเอียดและชัดเจนของคู่มือปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ

สรุปและอภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยด้านองค์กร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บริษัทให้ค่าตอบแทนครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ รองลงมาคือ การทำงานโดยไม่วิตกกังวลว่าอาจจะถูกออกจากงาน บริษัทส่งเสริมให้มีการ

ปฏิบัติงานเป็นทีม เมื่อเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงาน พนักงานได้รับการช่วยเหลือดูแลอย่างดีจากบริษัท บริษัทมีสวัสดิการต่างๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม บริษัทสนับสนุนการศึกษาฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ที่มีผลโดยตรงต่อการทำงานควบคุมระวางบรรทุก บริษัทมีการประเมินผลงานอย่างยุติธรรม บริษัทมีหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กรณีมีการเลิกจ้างหรือเกษียณอายุการทำงานที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพตามฐานะ ทั้งนี้ที่ปัจจัยด้านองค์กร โดยรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบริษัทมีความมั่นคงสูงจ่ายค่าตอบแทนตรงเวลา และให้การฝึกอบรมที่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพล ชินโน (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการขนส่งทางถนนให้มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา พนักงานขับรถพ่วง 18 ล้อบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์ พบว่า ควรจัดทำสวัสดิการพื้นฐานอันเกี่ยวข้องกับการทำงานเช่น การประกันอุบัติเหตุ ส่งเสริมการฝึกอบรมและความรู้ความสามารถด้านการขนส่งด้วยการอบรมในราคาต่ำหรือฟรี ใช้การลดหย่อนภาษีประจำปีในการจูงใจเป็นต้น ซึ่งสามารถทำได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณหรือการแก้ไขกฎหมายยุ่งยาก

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ได้รับมอบหมายงานให้ทำตามความรู้ความสามารถ และความถนัด รองลงมาคือ ได้ใช้ประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นประโยชน์ต่องาน ความอิสระในการใช้ความคิดและตัดสินใจได้เองในการทำงาน ได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ร่วมงานอื่นๆ ที่มีลักษณะงานคล้ายกัน ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ท่านรับผิดชอบ โอกาสก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอกับสภาพการณ์ของเศรษฐกิจในปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความหวังที่จะทำงานกับหน่วยงานนี้จนเกษียณอายุงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ เป็นงานที่ต้องการความชำนาญงานสูง มีความละเอียดซับซ้อน และมีความกดดันสูง แต่พนักงานได้รับค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศิริ แก้วมณี (2553) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในค่าตอบแทนของพนักงานบริษัทแอ็ดวานซ์อินฟอร์เมชันเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) พบว่าพนักงานมีความพึงพอใจในค่าตอบแทนด้านต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าตอบแทนทางตรงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าตอบแทนทางอ้อมทั้งในภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจในค่าตอบแทนของพนักงาน พนักงานที่มีอายุ 21-30 ปี มีความพึงพอใจด้านเงินสวัสดิการประกันชีวิตและสุขภาพหมู่พนักงานมากกว่าพนักงานที่มีอายุ 30- 40 ปี และ 51-55 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานที่ทำงานของท่านจัดสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุ รองลงมาคืออุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้มืออย่างพอเพียง สภาพดี เหมาะสมแก่การทำงาน สถานที่ทำงานของท่านมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ไม่คาดฝัน อุบัติเหตุหรือวินาศภัย สถานที่ทำงานของท่านมีการจัดวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการทำงานและส่งเสริมทำให้ทำงานสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย มีการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ช่วยป้องกันสุขภาพของท่านจากแสง เสียง ฝุ่น และมลภาวะอย่างเหมาะสม และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานที่ทำงานมีการจัดสิ่งแวดล้อมให้ส่งเสริม สุขภาพกาย-สุขภาพจิตที่ดี ของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานที่ทำงานจัดสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุ และจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเพียงพอแก่การทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ White และ Bedner (1981:482) ที่กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งหลายนั้นก่อให้เกิดทรัพยากรองค์กร และพลังในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นผลดีต่อบุคคลและผลผลิต

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การทำงานควบคุมระวางบรรทุกเป็นงานที่มีรายละเอียดมากและซับซ้อน รองลงมาคือ ความร่วมมือจากผู้ร่วมงานเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดความสำเร็จของหน่วยงาน ชัดความสามารถในการทำงานของแผนกอื่นๆ รวมถึงหน่วยงานบริการภาคพื้นดิน ที่มีประสิทธิภาพช่วยสนับสนุนการทำงาน มีผู้ที่ปรึกษาได้เมื่อมีปัญหาที่เกิดจากการทำงาน กำหนดเวลาการปิดรับน้ำหนักสินค้าที่มีความเหมาะสม ช่วยสนับสนุนการทำงาน มีความพอใจในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน สามารถเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้อย่างเปิดเผย งานต้องรับผิดชอบสูงและมีปริมาณมาก ทำให้มีความเครียด เมื่อมีข้อเรียกร้องหรือปัญหาในการทำงาน จะมีการประชุมเพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน รู้สึกกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอยู่เสมอมีความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละกะงานมีความเหมาะสม การจัดตารางงานมีความเหมาะสม งานที่ทำซ้ำซากจำเจมีความกังวลเรื่องบทลงโทษเมื่อเกิดการทำงานล่าช้าหรือผิดพลาด และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความกังวลและไม่แน่ใจที่จะต้องรายงานการปฏิบัติงานที่มีปัญหาแก่ผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ ถึงแม้จะมีรายละเอียดมากและซับซ้อน แต่บริษัทได้เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้อย่างเปิดเผย ช่วยส่งผลดีต่อระบบการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โสเฟส ปัญจะวิสุทธ์ (2541) ที่กล่าวไว้ว่า หากสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กรมีความซับซ้อนต่ำ (Low Task Environment Complexity) หรือมีความแน่นอน (Certainly) มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ ในการทำงาน ขององค์กรอย่างละเอียดถี่ถ้วน แน่ชัดจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของ องค์กรมากกว่าองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมในการทำงานยุ่งยากซับซ้อนสูง (High- Task Environment Complexity) หรือมีความไม่แน่นอน (Uncertainly)

5. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศในมุมมองของปัจจัยข้อกำหนดตามกฎระเบียบและข้อจำกัดของสายการบิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กฎระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมระวางบรรทุกของสายการบินที่หลากหลาย มีรายละเอียดมากและแตกต่างกัน รองลงมาคือ กฎระเบียบเรื่องการขนส่งสินค้าอันตรายและสัตว์ที่มีรายละเอียดมากและมีข้อจำกัดในการขนส่ง กฎระเบียบและข้อจำกัดเรื่องน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของอากาศยานแต่ละแบบ (Allowed maximum weight) ที่แตกต่างกัน ความละเอียดและชัดเจนของคู่มือการปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กฎระเบียบและข้อจำกัดเรื่องจุดศูนย์ถ่วงของอากาศยานแต่ละแบบ (Nature of aircraft balance) ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎของสายการบินอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยของเที่ยวบิน ซึ่งหมายถึงผลสำเร็จของงาน ผลการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Becker ซึ่งเชื่อว่า การสามารถมองเห็นผลการทำงาขององค์กรได้ (Visibillity Consequences) มีความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพขององค์กร เพราะองค์กรสามารถ ทดลองและเลือกระเบียบปฏิบัติได้ ระเบียบปฏิบัติงาน มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะการศึกษา

1. ควรมีการควบคุมปริมาณงานให้เหมาะสมในแต่ละคน และมีการอบรมพัฒนาซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการให้บริการควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ
2. บริษัทควรพิจารณาเรื่องค่าตอบแทน ให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อลดอัตราการลาออกของพนักงาน อันเนื่องมาจากปัจจัยด้านนี้

3. บริษัทควรเพิ่มสวัสดิการตรวจเช็คสภาพอวัยวะที่ได้รับผลกระทบจากการทำงาน เช่น งบประมาณในการตรวจเช็คหู ปอด ดวงตา และผิวหนัง รายปี
 4. บริษัทควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เพื่อส่งเสริมสุขภาพและสุขภาพของพนักงาน
 5. พัฒนาระบบสื่อสารภายในแผนก ให้เข้าถึงพนักงาน ด้วยจำนวนพนักงานที่มากขึ้น และปฏิบัติงานในเวลาต่างกัน
 6. การจัดวางคู่มือปฏิบัติงาน (Manuals) ต้องเป็นระเบียบ สะดวกเมื่อต้องการใช้
- ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป**
1. อาจมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการการปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศของบริษัท
 2. อาจมีการศึกษาทัศนคติของผู้ใช้บริการการปฏิบัติงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศของบริษัท
 3. อาจมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานควบคุมระวางบรรทุกสินค้าทางอากาศ บริษัท
 4. อาจมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน ในแผนกอื่นๆ ของบริษัท

เอกสารอ้างอิง

- ธีรพล ชินโน. (2550). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการขนส่งทางถนนให้มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา พนักงานขับรถพ่วง 18 ล้อ บรรทุกตู้คอนเทนเนอร์. วิทยาลัยการขนส่งและโลจิสติกส์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภัส ร่มโพธิ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการของสายการบินไทย ภายในประเทศ(เชียงใหม่-กรุงเทพฯ) , เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปรัชญาณี ธนุอาจ. (2553) การขนส่งสินค้าทางอากาศ. ชลบุรี : โรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชา
- ผดพร เหมบุตร. (2543). “คุณภาพชีวิตการทำงาน”. วารสารนักบริหาร. 4 (2543) : 66.
- เพ็ญศิริ แก้วมณี. (2553). ความพึงพอใจในคำตอบแทนของพนักงานบริษัทแอ็ดวานซ์อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน). การค้นคว้าอิสระ.(การจัดการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สินชัย ฉายรัศมี. (2544) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน : ศึกษาเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ ทำอากาศยานกรุงเทพ และศูนย์ควบคุมจราจรทางอากาศ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพมหานคร : ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมนึก ศรีปริวาทีน. (2549). แบบผู้นำของหัวหน้างานกับความพึงพอใจในงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษาฝ่ายผลิตและบริการสายการบินหน่วยธุรกิจครัวการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Lufthansa Services (Thailand) Limited. <https://www.joinlst.com/?lufthansa=sm_01> September 30, 2014.
- Federal Aviation Administration. Aircraft Weight and Balance Handbook. FAA-H-8083-1A.<http://www.faa.gov/regulations_policies/handbooks_manuals/aircraft/media/aa-h-8083-1a.pdf> July 01, 2014.

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง

The administration of schools of Islamic religious subjects. Under the Office of
Private Education in the Central Region.

นายสุเชษ ไทยเจริญ¹
Mr.Suez Thaijaroen

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางปีการศึกษา 2557 จำนวน 201 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งพบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ควบคู่วิชาสามัญ

Abstract

This study aimed to investigate and compare the academic management schools of Islamic religious subjects. Under the Office of Private Education in the Central Region. The samples used in the research sample used in this study were school administrators. School

¹ ผู้จัดการศึกษากลุ่มบ้านเรียนMaesot Home School สังกัด สพป. ตากเขต 2 suez2519@hotmail.com 0838329649

board Schools and teachers of Islamic religious subjects. Under the Office of Private Education in the Central Academic Year 2557 No. 201, which came from a random sample stratified (Stratified Random Sampling) were collected by questionnaires are used in research and computer software packages. Data Analysis The statistics used were percentage, mean, standard deviation. One-way analysis of variance (one way ANOVA) and test a couple of different ways of Scheffe.

Research results

1. Academic Administration in the Department of Islamic religious schools. Under the Office of the Board of Education in the central region. In the overall level. And considering it was found that the administration of all aspects in a high level. Sort descending below the average. The development of the learning process, followed by the development of curriculum. Promoting the academic community to be strengthened. The evaluation of the quality and standard of education. Development and encourage. Learning resources and assessment, evaluation and transfer results. And development Use of media and technology for education. To quality education and research, respectively.

2. Academic Administration in the Department of Islamic religious schools. Under the Office of the Board of Education in the central region by qualification work experience. And for that In the overall and No difference.

Keywords : The schools, of Islamic, religious

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม สร้างเสริมความรู้ ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้อง และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสถาบัน ศาสนา ในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 5-6)

การศึกษาเป็นกิจกรรมขนาดใหญ่ รัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง จึงสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้มากขึ้น ดังนั้นการศึกษาเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเช่นกัน อาจกล่าวได้ว่าการที่เอกชนเข้าร่วมจัดการศึกษากับรัฐนั้นจะมีบทบาทสำคัญใน 3 ประการคือ ช่วงแบ่งภาระการจัดการศึกษาของรัฐ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร และการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มี 2 ประเภทคือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญตามมาตรา 15(1) จัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาล1-มัธยมศึกษาปีที่ 6 และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อย่างเดียวตามมาตรา 15(2) มี 173

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญจะสอน 2 หลักสูตรไปพร้อมกัน คือหลักสูตรแกนกลาง หรือหลักสูตรสายสามัญ กับหลักสูตรศาสนา มีนโยบายและขอบเขตการเรียนรู้ที่ชัดเจน เนื่องจากต้องยึดหลักคำสอนของศาสนาที่สอนให้ทุกคนมีการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นการศึกษาที่เน้นทั้งในด้านศาสนาที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ สร้างบุคคลให้มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม และด้านสามัญและวิชาชีพที่เป็นการสร้างคุณภาพชีวิต และใช้ชีวิตในโลกนี้อย่างมีความสุข หรืออาจจะสรุปได้คือ การเรียนคือความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า ดังนั้น จุดแข็งของโรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลามคือ การสอนวิชาศาสนาและสามัญควบคู่กันไป การเรียนการสอนสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวมุสลิม

แม้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีเป้าหมายการจัดการศึกษาทั้งศาสนาและสามัญเป็นจุดเด่น แต่การพัฒนาการจัดการศึกษาโดยองค์รวมยังล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านวิชาการศาสนาที่ยังขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับสภาพ และบริบทของโรงเรียน ปัญหาและจุดด้อยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่ทันสมัยและไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร การดำเนินการเรียนการสอนของโรงเรียน ในระยะแรกจึงทำการสอนวิชาศาสนาอิสลามเพียงอย่างเดียว ต่อมาในปี พ.ศ.2501 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการพิจารณาถึงการจัดการศึกษาในรูปแบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น มีการสอนวิชาสามัญควบคู่ไปกับการสอนวิชาศาสนา การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในระยะแรกใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2523 ของกระทรวง ศึกษาธิการ กับหลักสูตรการศึกษา ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ หรือกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ทำให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประสบปัญหาหลายประการ จึงได้จัดสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพและความสอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น เรียกว่า หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2535 เนื่องจากกระบวนการ ใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนหลายขั้นตอน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ในการร่วมมือกันนำหลักสูตรไปสู่การสอนได้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2535 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ก็ยังมีอยู่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นอย่างมาก

การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับ และเป็นหัวใจของการบริหาร การศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

จากปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้นทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ และปฏิบัติงานในฝ่ายวิชาการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการพิจารณา ปรับปรุงกระบวนการบริหารฝ่ายวิชาการต่อไป อันจะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควบคู่ วิชาสามัญให้เหมาะสมและดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. เกลิมพล และชัน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตภาคกลาง” มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง ตามความเห็นของครูที่มีอายุระดับการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลางตามความเห็นของนักเรียนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและการศึกษาศาสนาแตกต่างกัน และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ครูอิสลามศึกษาจำนวน 66 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 355 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามโดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าการทดสอบที และค่าการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง ตามความเห็นของครูพบว่าในภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางและตามความเห็นของนักเรียนพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมด ยกเว้นด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลางและด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด
2. สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง ตามความเห็นของครูที่มีอายุ ระดับการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน
3. สภาพการดำเนินการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง ตามความเห็นของนักเรียนที่มีเพศและการศึกษาศาสนาแตกต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษามีน้อย ไม่มีความหลากหลาย รวมถึงยังขาดความทันสมัย จากปัญหาดังกล่าวได้รับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขคือ จัดให้มีการอบรมครูในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และควรให้องค์กรหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา พร้อมทั้งแนะนำวิธีการใช้สื่ออย่างถูกต้อง และมีครูบางส่วนแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อโดยการสร้างกิจกรรมให้นักเรียนจัดทำสื่อมาประกอบการเรียนการสอนซึ่งครูเองก็สามารถเก็บไว้ใช้ประกอบการสอนได้

2. สมศักดิ์ เชื้อผู้ดี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี” มีวัตถุประสงค์ การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และครูต่อการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีจำนวน 4 แห่ง ทำการประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี โดยรวมมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่ามีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 1รายการ ปานกลาง 3 รายการ โดยมีรายการค่าเฉลี่ยตามลำดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานวิชาการ ส่วนปัญหาการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมมีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานบริหารทั่วไปมีสภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางในปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 418 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 21 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 81 คนและครูผู้สอนจำนวน 316 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางในปีการศึกษา 2557 จำนวน 201 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์ (2549: 16) แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่เป็นตัวแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สภาพการดำเนินงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากกรอบงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประเมินและตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานทางโทรศัพท์กับผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารงานวิชาการเพื่อนัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและรับแบบสอบถามคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน เพื่อนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานวิชาการโดยวิธีหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 105)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 67.66 มีอายุระหว่าง 26-35 ปีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.26 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 75.12 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 57.71 และปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งครูผู้สอนจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25
2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานวิชาการทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนา ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ
3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งพบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางได้ส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีการดำเนินงานบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนได้จัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สารการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทั้งสาระวิชาด้านศาสนาและด้านสามัญ ตลอดจนมีการเชิญวิทยากรจากชุมชนซึ่งให้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และนักวิชาการด้านศาสนาอิสลามเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอันวารุดดิน ดอเลาะ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษายกย่องสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรียา วามุ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูตามทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของครูด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนางานประกันคุณภาพในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลาง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนต่างตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงให้ความร่วมมือในการปรับปรุงการบริหารและพัฒนาโรงเรียนให้ได้รับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ประกอบกับทางสำนักงานการศึกษาเอกชนได้มีแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูป และส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยจัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเนื้อหาการอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่จะต้องได้รับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ว่าจะมีความรู้ในระดับใด หรือมีประสบการณ์ในการทำงานและทำหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันต่างก็มีความเข้าใจการบริหารงานของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างเท่าเทียม จึงทำให้ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาชีพ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตภาคกลางในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนเรศ รื่นริง (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมตตา ภัทรภรณ์ไพบุลย์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่มใส กรมรินทร์ (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์บริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประภัสสร แป้นหวาง (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารและครู เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบ การอบรมสัมมนาในแต่ละปี ขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด แหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา พบความแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภักดี อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และดร.ศศิธรดา แพงไทย ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข อาจารย์สุภาพร พงศ์ภิญโญโสภา นายยงยุทธ ศีลพร นายรังสรรค์ ทองทา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือให้ ผู้บริหารและคุณครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ ให้แก่เหล่าคุณอาจารย์ ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอมอบความกตัญญู กตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียง ผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

กระทรวงศึกษาธิการ.. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สมศักดิ์ เชื้อผู้ดี. (2549). สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.